

DECRET 331/1994, de 29 de setembre, pel qual s'estableix l'ordenació curricular dels ensenyaments musicals de grau mitjà i se'n regula la prova d'accés.

La importància de la música en el món actual és capital. Els mitjans d'informació, els avenços tecnològics i l'increment de l'oferta cultural han permès la universalització de la seva presència amb una celeritat que ha depassat amb escreix el ritme del procés de preparació musical adient, social i individual, per participar com a subjectes actius en el camp musical.

Una societat musicalment culta hauria d'estar composta per tres sectors, en part coincidents o superposats: a) la totalitat de la ciutadania, amb una educació musical vivencial, intel·ligent i sensible davant el fet musical, b) una base, com més àmplia millor, d'aficionats i aficionades, amb formació suficient per participar en activitats musicals i c) un conjunt de professionals altament qualificats en les diverses especialitats de la creació, la interpretació, l'ensenyament i la investigació musicals.

Un sistema educatiu ha de conjuminar la cobertura de les necessitats educatives de la col·lectivitat i, alhora, el desenvolupament de les capacitats de l'individu, que faci possible la seva integració social.

L'ordenació actual del sistema educatiu a Catalunya planteja l'educació musical com a part de l'educació a assolir per tots els infants i joves en els ensenyaments de règim general i com a finalitat específica dels de règim especial de música. Dintre d'aquests ensenyaments, distingeix els que es podran seguir en condicions flexibles, però sense validesa acadèmic-professional, i els que constitueixen l'objecte del present Decret, els quals condueixen a l'obtenció d'un títol acreditatiu de la qualificació dels/de les futurs/es professionals.

La Llei 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, estableix tres graus per als ensenyaments musicals: elemental, mitjà i superior. El grau mitjà comprèn sis cursos distribuïts en tres cicles de dos anys acadèmics cadascun. La seva finalitat és ampliar les bases teòriques i pràctiques adquirides en el grau elemental, perfeccionar la formació interpretativa a l'entorn d'un instrument, fer possible que l'alumnat visqui en el centre situacions similars a les del món professional i posar els fonaments per cursar amb èxit el grau superior.

La regulació curricular, d'acord amb l'article 4.3 de l'esmentada Llei d'ordenació general del sistema educatiu, correspon al Govern de la Generalitat. El currículum dels ensenyaments musicals de grau mitjà, que estableix el present Decret, recull els aspectes bàsics

curriculars continguts al Reial decret 756/1992, de 26 de juny.

Del present currículum cal destacar-ne les següents característiques:

Organització de l'ensenyament entorn de la interpretació individual i col·lectiva d'un instrument; en efecte, la formació de professionals, com a intèrprets o amb una altra finalitat, es fonamenta en la interpretació instrumental.

Globalitat en el tractament de les matèries teòrico-pràctiques, que s'han agrupat, quan ha estat possible, en àrees o en assignatures pluridisciplinàries de continguts interrelacionats.

Flexibilitat perquè l'alumnat, en funció de les seves preferències i situació, pugui escollir entre diverses assignatures optatives que seran ofertes pels centres d'acord amb llur projecte curricular.

També s'incorporen al currículum instruments històrics, autòctons i altres d'aparició més recent, tots ells d'arrelada implantació a Catalunya.

En conseqüència, per tal de regular els diversos aspectes de l'ordenació del grau mitjà dels ensenyaments musicals, i a proposta del conseller d'Ensenyament, amb l'informe del Consell Escolar de Catalunya, d'acord amb la Comissió Jurídica Assessora, i amb la deliberació prèvia del Govern,

Decreto:

Article 1

1.1 Els ensenyaments musicals de grau mitjà estan estructurats en tres cicles de dos cursos acadèmics cadascun.

1.2 S'accedeix al grau mitjà mitjançant la superació de la prova específica d'accés.

1.3 Podrà accedir-se a un curs de grau mitjà diferent del primer, sense haver realitzat els cursos anteriors, mitjançant la superació d'una prova en què l'aspirant demostrí que posseeix els coneixements necessaris per cursar amb aprofitament aquests ensenyaments.

Article 2

L'activitat educativa que conforma el currículum del grau mitjà dels ensenyaments de música s'orientarà cap a l'assoliment dels següents objectius:

- a) Gaudir de les realitats musicals a què es tingui

accés per mitjà del repertori treballat.

b) Descodificar els missatges sonoro-musicals per poder apreciar-ne el valor artístic i per considerar-los com a referents de la pròpia creació i interpretació.

c) Valorar, amb criteris respectuosos amb el relativisme cultural, música de tot tipus.

d) Participar del fet musical a Catalunya i ser-ne conscient, tot valorant-lo en relació amb el de les altres societats, principalment, les de l'àmbit de la cultural occidental.

e) Entendre la incidència dels factors determinants dels processos històrics en l'evolució de la música.

f) Assolir les capacitats necessàries per interpretar en públic, de forma individual i col·lectiva -orquestra, cambra i altres agrupacions- com són: concentració, autocontrol i capacitat comunicativa, tot adaptant-se a les circumstàncies de l'auditori i a les normes de la interpretació en grup.

g) Adquirir consciència de les pròpies capacitats i limitacions, a fi de desenvolupar els mètodes d'estudi adequats per aconseguir el màxim rendiment.

h) Utilitzar en l'execució i la interpretació la lectura, la memorització, la lectura a vista i la improvisació.

i) Aconseguir una interpretació expressiva, individual i en grup, treballada a partir de l'anàlisi harmònica, formal i històrica de les obres.

j) Fomentar l'audició musical de forma habitual, en directe i enregistrada, per incrementar la cultura i disposar de models d'interpretació i anàlisi.

k) Assolir la consciència corporal que permeti l'equilibri entre tècnica i expressió.

l) Conèixer i interpretar tant obres de música antiga com obres escrites en els llenguatges musicals contemporanis de les darreres estètiques i tendències.

Article 3

El currículum del grau mitjà d'ensenyaments musicals podrà referir-se a les següents especialitats:

Acordió

Arpa

Baix elèctric

Cant

Clarinet

Clavicèmbal

Contrabaix

Fagot

Flabiol i tamborí

Flauta de bec

Flauta travessera

Guitarra

Harmònim

Instrument de pua

Instrument de corda polsada del Renaixement i del Barroc

Oboè

Orgue

Percussió

Piano

Saxòfon

Tenora

Tible

Trombó

Trompa

Trompeta

Tuba

Viola

Viola de gamba

Violí

Violoncel

Article 4

4.1 Les assignatures obligatòries de cada cicle i especialitat, així com els corresponents temps lectius de les assignatures obligatòries i optatives, s'especifiquen a l'annex I.

4.2 El currículum de cada assignatura conté els objectius generals, els continguts i els objectius terminals; aquests darrers, serviran com a criteris i/o activitats d'avaluació per determinar el tipus i grau d'aprenentatge que, respecte dels continguts i objectius generals, hauran d'haver assolit els alumnes en finalitzar el grau mitjà.

Article 5

Les assignatures que configuren l'especialitat són de dos tipus:

a) Obligatòries: són les assignatures, de nom i temps lectiu detallats a l'annex I.a), el currículum de les quals s'estableix a l'annex II, que s'han de cursar dintre d'una determinada especialitat instrumental. A més de les que es detallen a l'annex I.a), tots els alumnes hauran de fer dos cursos de Cant coral, de

45 hores de durada cadascun, com a assignatura obligatòria d'un dels cicles de grau mitjà. Així mateix, podrà ser escollit com a assignatura optativa en qualsevol dels quatre cursos restants.

b) Optatives: són les assignatures que l'alumne pot escollir, previ assessorament del tutor, amb la finalitat de potenciar la diversitat de perfils professionals abastats per l'especialitat.

L'annex I.b) conté la relació d'assignatures optatives d'oferta obligada per als centres i a l'annex III s'estableix el seu currículum. Per al tercer cicle s'estableixen també assignatures optatives una de les quals, com a mínim, haurà de ser oferta pels centres.

El Departament d'Ensenyament podrà autoritzar altres assignatures optatives proposades pels centres.

Article 6

6.1 El català s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge de l'ensenyament musical.

6.2 D'acord amb els organismes representatius d'Era Val d'Aran es fixarà l'ús de l'aranès a l'àmbit de l'ensenyament musical.

6.3 En qualsevol cas es respectaran els drets lingüístics individuals de l'alumne/a d'acord amb la legislació vigent.

Article 7

7.1 El projecte curricular de cada centre ha de completar i desplegar el currículum en el marc de la seva autonomia, i haurà de ser elaborat i aprovat per l'equip docent del centre, potenciant així l'activitat en grup del professorat i estimulants la pràctica investigadora.

7.2 El projecte curricular inclourà: les especialitats, els objectius de cada especialitat impartida, la seqüenciació i la distribució temporal dels continguts, els criteris generals per a l'elaboració de la programació i les opcions metodològiques, organitzatives i d'avaluació adoptades amb relació al procés d'ensenyament-aprenentatge.

7.3 El projecte curricular inclourà criteris per adoptar mesures organitzatives per a la millora del procés d'ensenyament-aprenentatge a partir de la informació aportada per l'avaluació.

7.4 A fi de permetre concrecions individuals ajustades als ritmes d'aprenentatge i singularitats de l'alumnat, el Departament d'Ensenyament adoptarà, si escau, mesures oportunes d'adaptació del currículum a les necessitats educatives especials.

Article 8

El Departament d'Ensenyament fomentarà la col·laboració entre centres, relativa a la impartició de determinades assignatures per tal de donar facilitats a

l'alumne/a i d'enriquir l'oferta dels centres.

Article 9

El Departament d'Ensenyament coordinarà l'organització i l'ordenació acadèmica entre els ensenyaments de música i els de règim general; també establirà les possibles convalidacions que afectin matèries optatives d'educació secundària obligatòria i batxillerat i regularà les adaptacions curriculars encaminades a facilitar la simultaneïtat d'estudis.

Article 10

10.1 Els centres, en el marc del seu projecte curricular, organitzaran l'horari escolar en què es distribueixen les activitats educatives.

10.2 La programació, conjunt d'unitats temporitzades que organitzen els continguts, els objectius didàctics i les activitats d'aprenentatge i avaluació, serà objecte d'anàlisi i valoració conjunta pels equips de docents, que coordinarà el cap d'estudis o òrgan competent, d'acord amb el projecte curricular del centre.

Article 11

11.1 La tutoria i l'orientació seran activitats docents a realitzar pel professorat del centre.

11.2 El/La docent responsable de la tutoria, per tal de vetllar pel procés d'ensenyament-aprenentatge, orientarà l'alumne/a acadèmicament i professionalment, coordinarà els/les docents que intervenen en l'activitat educativa i intercanviarà informació amb la família.

Article 12

12.1 L'avaluació del procés d'aprenentatge serà contínua i integradora; es durà a terme, per a cada assignatura, en referència als objectius establerts als annexos II i III d'aquest Decret i tenint en compte els objectius que el centre estableixi a la programació de cada especialitat.

12.2 L'avaluació, amb una visió globalitzadora del procés d'aprenentatge, la durà a terme el conjunt de professors/es de l'alumne/a constituïts en comissió presidida pel professor-tutor.

12.3 La qualificació negativa en dues o més assignatures impedirà la promoció al curs següent.

Article 13

13.1 El límit de permanència en el grau mitjà serà de vuit anys; no es podrà romandre més de tres en cada cicle, ni més de dos en el mateix curs.

13.2 El Departament d'Ensenyament, amb caràcter excepcional, podrà, a proposta del/la director/a i previ informe de la comissió avaluadora de l'alumne/a, ampliar en un any la permanència en el grau mitjà en supòsits greus que impedeixin el normal desenvolupament dels estudis.

13.3 El Departament d'Ensenyament establirà les

condicions per a la matriculació, amb caràcter excepcional, en més d'un curs acadèmic.

Article 14

14.1 Les proves d'accés al grau mitjà i a cursos altres que el primer, sense haver aprovat els anteriors, tenen com a finalitat la comprovació del grau de maduresa i de la capacitat per prosseguir estudis en etapes posteriors.

14.2 Per tal d'incrementar el grau d'objectivitat del procés d'avaluació de les esmentades proves, el Departament d'Ensenyament establirà els òrgans i mecanismes de control oportuns.

Article 15

15.1 La prova específica d'accés al grau mitjà serà regulada pel Departament d'Ensenyament i convocada anualment. La convocatòria establirà la composició de les comissions avaluadores, els llocs on se celebrarà, la data i les característiques de la prova. La seva superació serà vàlida per a l'ingrés en qualsevol centre, sempre que disposi de places.

15.2 La prova específica d'accés al grau mitjà constarà de dos exercicis referits a objectius terminals del currículum de grau elemental de les assignatures de Llenguatge musical i Instrument, respectivament. Cada exercici serà qualificat de zero a deu punts i serà necessària una qualificació global mínima de cinc punts per considerar la prova com a superada.

15.3 Cada centre establirà, prèvia autorització del Departament d'Ensenyament i d'acord amb el seu projecte curricular, les especialitats que es poden seguir en funció de la prova específica d'accés superada.

Article 16

16.1 Les proves per a l'accés a cursos altres que el primer, seran regulades pel Departament d'Ensenyament.

16.2 Aquestes proves tindran una configuració anàloga a la descrita a l'article 15.2. A més, els exercicis hauran de permetre valorar la participació vocal i instrumental de l'aspirant com a integrant d'un grup o formació.

Article 17

L'avaluació positiva del tercer cicle de grau mitjà donarà dret al títol professional de l'especialitat instrumental corresponent.

Disposició final

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al DOGC.

Barcelona, 29 de setembre de 1994

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Joan Maria Pujals i Vallvé

Conseller d'Ensenyament

Annex 1

I.a) Assignatures obligatòries i temps lectius de cada cicle

Per a les especialitats: acordió, arpa, baix elèctric, clarinet, contrabaix, fagot, flabiol, flauta de bec, flauta travessera, instruments de pua, oboè, percussió, saxòfon, tenora, tible, trombó, trompa, trompeta, tuba, viola, violí i violoncel:

Primer cicle: dos cursos

Àrea de Llenguatge musical: 180 hores.

Llenguatge musical: 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Instrument: 60 hores.

Orquestra/Conjunt Instrumental: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Segon cicle: dos cursos

Àrea de Llenguatge musical: 180 hores.

Llenguatge musical: 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Instrument: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Orquestra/Conjunt Instrumental: 120 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Tercer cicle: dos cursos

Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma: 180 hores.

Història de la Música: 90 hores.

Instrument: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Orquestra/Conjunt Instrumental: 180 hores.

Assignatura/es optativa/es: 120 hores.

Per a les especialitats: clavicèmbal, guitarra, harmònim, instruments de corda polsada del

Renaixement i Barroc, orgue, piano i viola de gamba:**Primer cicle: dos cursos**

Àrea de Llenguatge Musical: 180 hores.

Llenguatge musical : 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Instrument: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Segon cicle: dos cursos

Àrea de Llenguatge musical: 180 hores.

Llenguatge musical: 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Instrument: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Tercer cicle: dos cursos

Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma: 180 hores.

Història de la Música: 90 hores.

Instrument: 60 hores.

Música de Cambra: 90 hores.

Assignatura/es optativa/es: 120 hores.

Per a l'especialitat de cant:**Primer cicle: dos cursos**

Àrea de Llenguatge musical: 180 hores.

Llenguatge musical: 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Cant: 60 hores.

Llengües estrangeres aplicades al cant: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Segon cicle: dos cursos

Àrea de Llenguatge musical: 180 hores.

Llenguatge musical: 120 hores.

Harmonia: 60 hores.

Cant: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Llengües estrangeres aplicades al cant: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 30 hores.

Tercer cicle: dos cursos

Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma: 180 hores.

Història de la Música: 90 hores.

Cant: 60 hores.

Música de Cambra: 60 hores.

Llengües estrangeres aplicades al cant: 60 hores.

Assignatura/es optativa/es: 120 hores.

I.b) Assignatures optatives i temps lectius de cada cicle:**Primer cicle: dos cursos**

Cant coral: 90 hores.

Instrument complementari: 30 hores.

Segon cicle: dos cursos

Cant coral: 90 hores.

Instrument complementari: 30 hores.

Tercer cicle: dos cursos

Acompanyament: 90 hores.

Acústica, Informàtica i Tecnologia musical: 60 hores.

Ampliació d'Harmonia i Contrapunt: 120 hores.

Cant coral: 90 hores.

Educació corporal per a instrumentistes: 60 hores.

Estètica: 30 hores.

Instrument complementari: 60 hores.

Una, com a mínim, de les següents assignatures: Cant gregorià: 30 hores.

Folklore musical: 30 hores.

Música antiga: 30 hores.

Música contemporània: 30 hores.

Organologia: 30 hores.

Annex 2

Currículum de les assignatures obligatòries del grau mitjà dels ensenyaments musicals

Àrea de Llenguatge musical

Introducció

Aquesta àrea comprèn les matèries de llenguatge, harmonia i audició; constitueix, en els dos primers cicles de grau mitjà en què es desenvolupa, l'eix aglutinador dels coneixements i destreses que l'alumne va adquirint en els diferents àmbits del seu currículum musical. Els continguts de l'àrea es corresponen amb els de les assignatures de Llenguatge musical i Harmonia, fixades com a obligatòries en el real decret que estableix els aspectes bàsics curriculars dels graus elemental i mitjà, i en recull amb escreix els continguts.

Aquesta àrea ha de connectar amb el treball que, en les matèries de llenguatge, cant coral i audició, s'ha fet al grau elemental, i ha d'anar introduint elements i conceptes en una seqüenciació adequada a l'edat dels alumnes i a la seva capacitat d'adquisició i comprensió, per tal de continuar el desenvolupament de les facultats de l'alumne a fi de poder reconèixer, interpretar i utilitzar qualsevol dels elements estudiats en la seva pràctica musical.

L'assignatura d'harmonia ha de considerar, de manera progressiva i enriquidora per a l'alumne, un fet amb què l'estudiant conviu des de molt aviat: la simultaneïtat dels sons en les seves diverses textures i les relacions jeràrquiques dels sons dins d'una ordenació establerta. Així, cal que l'alumne avanci també en aquest coneixement, de forma similar a com ho ha fet en els aspectes rítmic i melòdic, integrant progressivament al llenguatge propi elements harmònics, conceptes tonals i de funció dels sons i, sempre, des d'una vessant principalment creativa i artística.

L'audició ha de basar-se en el coneixement i treball d'un ampli corpus de literatura musical, en els seus principals estils, èpoques, formes, agrupacions... i ha de familiaritzar l'alumne amb la pràctica de l'audició activa i amb la lectura de partitures de diferent configuració, incidint positivament en l'assoliment dels objectius assenyalats per al grau mitjà.

L'àrea de Llenguatge musical ha de suposar per a l'alumne l'adquisició d'una base sobre la qual es recolzi la seva pràctica, tant si està lligada fonamentalment a la interpretació instrumental, com si deriva cap a plantejaments més teòrics.

Objectius generals de l'àrea

En finalitzar el grau mitjà, l'alumne ha de ser capaç de:

- 1) Experimentar i compartir vivències mitjançant la pràctica musical, orientada sempre cap al descobriment del goig estètic i la comunicació artística.
- 2) Posseir autonomia personal en la recerca constant d'un millorament tècnic, interpretatiu i creatiu, basat en el desenvolupament de la sensibilitat, uns coneixements i un mètode de treball que l'afavoreixin.
- 3) Utilitzar el sentit intern de control rítmic per poder

sentir i realitzar amb precisió qualsevol combinació de valors, fins i tot quan no es refereixen a una pulsació o a una mètrica estables.

- 4) Reconèixer i entonar qualsevol relació intervàlica, dintre o fora d'un context tonal.
- 5) Analitzar i relacionar les diferents parts d'una obra i apreciar el sentit que tenen dintre la totalitat, fent ús de les estructures lògiques del llenguatge musical prèviament interioritzades.
- 6) Tenir un perfecte coneixement dels símbols d'escriptura musical, incloent-hi les noves grafies, que permeti una interpretació correcta.
- 7) Traduir una realitat sonora, monòdica i polifònica, en símbols escrits.
- 8) Conèixer les normes principals que regeixen el sistema tonal, especialment el sentit de les funcions harmòniques dintre la lògica del discurs musical.
- 9) Analitzar i realitzar els processos harmònics bàsics.
- 10) Conèixer les principals textures polifòniques.
- 11) Analitzar els grans trets d'obres que responguin a les principals formes musicals.
- 12) Conèixer els fonaments modals i rítmics del llenguatge musical medieval.
- 13) Aconseguir una interpretació viva i expressiva de les obres musicals basada en l'anàlisi i en la informació (estil, època, autor, etc.).
- 14) Tenir un coneixement pràctic d'un repertori ampli i diversificat, adquirit mitjançant la interpretació i l'audició.
- 15) Utilitzar en creacions pròpies els elements i les estructures estudiats.
- 16) Saber la formulació teòrica raonada dels elements estudiats, derivada de la pràctica i de l'anàlisi.
- 17) Disposar de criteris personals de valoració artística, basats en la interpretació, l'audició, la documentació i l'estudi d'un repertori ampli i diversificat.

Continguts de Llenguatge musical

Educació de l'oïda Entonació - Tonalitats majors i menors.

- Melodies sense referent tonal.
- Escales majors, menors, modes antics, escala de tons.
- Intervalls majors, menors, justos, augmentats i disminuïts.
- Acords majors, menors, augmentats, disminuïts i sèptima de dominant.
- Acords com a funcions tonals.

- Transport a qualsevol tonalitat.
- Dictat - Dictat melòdic.
- Identificació d'interval·ls i escales.
- Dictat harmònic: acords, cadències i funcions tonals.
- Audició interior - Rítmica, melòdica, harmònica i estructural.
- Formació rítmica - Pulsació; subdivisió binària i ternària de la pulsació.
- Compassos simples amb denominadors 2, 4 i 8; figures fins a semicorxera, fusa i semifusa, respectivament.
- Compassos compostos amb denominador 8; figures fins a fusa; 6/4, fins a semicorxera.
- Compassos binari i ternari portats a un.
- Compassos d'amalgama.
- Canvis de moviment.
- Mètrica i accents musicals.
- Polirítmies a dues mans.
- Música sense compassar.
- Lectura - En qualsevol posició melòdica i harmònica, a un pentagrama.
- Harmonia a dos pentagrames en claus de sol segona i fa quarta.
- De partitures de tríos a quartets de corda.
- Memòria - Memorització de fragments musicals.
- Treball de la memòria melòdica, rítmica, harmònica i estructural.
- Creativitat - Creació de melodies amb unes pautes concretes: tonalitat, forma, funcions tonals, inicis i finals, modulacions a tonalitats veïnes, etc.
- Composició de melodies a partir d'un text.
- Veü - Emissió correcta de la veü: posició, respiració, ressonància i articulació.
- Fraseig.
- Interpretació dels signes de direcció.
- Teoria - Sistematització teòrica dels continguts dels altres apartats.
- Normes d'escriptura, puntets, síncopes, contratemps, grups artificials, abreujaments, etc.
- Claus, compassos. Expressions de moviment i dinàmica.
- Transport mental i escrit.
- Coneixement bàsic de les característiques i so de tots

els instruments de corda, vent, percussió, teclat i altres instruments transpositors. Agrupacions instrumentals.

- Índexs d'altura.
- Total domini de la tonalitat: formulació d'interval·ls, escales, acords (fins acords de sèptima), de graus, funcions tonals, cadències, modulacions, dominants secundàries.
- Formes musicals bàsiques.
- Introducció a grafies de la música contemporània.
- Nomenclatures de les tonalitats en alemany i anglès.
- Audició - Obres o fragments musicals, enregistrats o en directe.
- Obres i fragments que possibilitin el treball d'altres continguts dels assenyalats en el grau mitjà.
- Configuracions formals bàsiques, principals característiques del llenguatge musical emprat i de la seva dimensió instrumental.
- Instruments. Agrupacions instrumentals. Veus: classificació i agrupacions.
- Èpoques i estils: característiques essencials, obres, autors i entorn social-artístic.
- Seguiment de la partitura.

Continguts d'Harmonia

- Sèrie d'harmònics; consonància i dissonància.
- Tonalitats, armadures, escales majors-menors i els seus acords. Sistema de quintes.
- Interval·ls, funcions tonals, cadències, frases, modulacions.
- Encadenaments d'acords tríades i de sèptima de dominant en estat fonamental i inversions, a quatre veus.
- Notes de resolució obligada en el mode menor.
- Notes estranyes a l'acord: nota de pas, nota pedal, brodadura, retard, appoggiatura, anticipada i escapada.
- Cadències: autèntica, plagal, semicadència i trencada.
- Ritme harmònic.
- Anàlisi d'obres per a diferents formacions vocals i instrumentals.

Objectius terminals

- 1) Cantar melodies en tonalitats majors i menors fins a set alteracions a l'armadura, a partir de textos musicals.
- 2) Cantar escales majors i menors, modes antics, escales de tons a partir d'una nota donada.
- 3) Cantar interval·ls majors, menors, justos, augmentats i disminuïts, a partir d'una nota donada.

- 4) Cantar les notes que constitueixen els acords d'una tonalitat donada.
- 5) Cantar melodies sense referent tonal.
- 6) Cantar una melodia transportada a qualsevol tonalitat.
- 7) Escriure frases musicals a una i/o dues veus després d'haver-les escoltat, tenint com a referència una tonalitat, amb o sense modulacions a tonalitats veïnes.
- 8) Escriure frases musicals atonals a una veu, després d'haver-les escoltat.
- 9) Reconèixer auditivament escales majors, menors, modes antics i escales de tons.
- 10) Reconèixer auditivament intervals justos, majors, menors, augmentats i disminuïts.
- 11) Reconèixer auditivament acords majors, menors, augmentats, disminuïts i de sèptima de dominant.
- 12) Reconèixer auditivament les funcions tonals bàsiques de fragments musicals no modulants.
- 13) Valorar els aspectes rítmics, melòdics, harmònics i estructurals d'un fragment llegit en silenci.
- 14) Interpretar frases rítmiques amb els elements treballats.
- 15) Interpretar polirítmies a dues mans.
- 16) Identificar auditivament la mètrica d'una obra musical.
- 17) Interpretar correctament una partitura, tenint en compte els símbols de mètrica, accentuació, moviment, dinàmica i fraseig.
- 18) Llegir amb agilitat (horitzontalment i verticalment), textos musicals.
- 19) Llegir interiorment un fragment musical, amb modulacions a tonalitats veïnes, sense verificar-ne l'entonació i reproduir-lo de memòria.
- 20) Analitzar i crear frases en qualsevol tonalitat, tenint present l'escriptura formal i tonal amb modulacions o sense.
- 21) Crear melodies sobre textos donats.
- 22) Cantar amb una emissió correcta de la veu, tenint cura de la posició, la respiració, la ressonància, l'articulació i el fraseig.
- 23) Cantar a veus.
- 24) Interpretar correctament els signes de direcció.
- 25) Escriure música correctament, emprant les normes d'escriptura adequades a cada tipus de partitura.
- 26) Conèixer el funcionament del sistema de claus: claus antigues, claus modernes, escriptura vocal, escriptura instrumental.
- 27) Conèixer el sistema de compassos, així com les seves relacions de temps, parts de temps i unitats.
- 28) Conèixer el funcionament teòric del transport escrit i mental, així com els principals instruments transpositors.
- 29) Conèixer a fons l'estructura de la tonalitat: graus tonals i modals, funcions tonals, acords diatònics (tríades i de sèptima de dominant), intervals, així com els principals processos cadencials i modulatoris.
- 30) Conèixer el concepte de dominant secundària i les seves principals aplicacions dins la tonalitat.
- 31) Conèixer les principals estructures formals.
- 32) Conèixer les nomenclatures de les tonalitats en alemany i anglès.
- 33) Conèixer el funcionament de l'índex d'altura.
- 34) Conèixer les característiques tècniques dels instruments habituals a les formacions orquestrals i cambrístiques occidentals, els instruments històrics i autòctons.
- 35) Reconèixer visualment i auditivament tots els instruments habituals a les formacions orquestrals i cambrístiques occidentals, els instruments històrics i autòctons.
- 36) Reconèixer auditivament totes les agrupacions orquestrals i cambrístiques.
- 37) Reconèixer diferents grups corals i les veus humanes habituals: Soprano, Contralt, Tenor, Baríton i Baix.
- 38) Reconèixer auditivament els trets bàsics de les formes: Suite, Concerto grosso, Fuga, Sonata, Simfonia, Concert, Lied, Poema simfònic, petites formes romàntiques; gèneres i estils: Òpera, Ballet, Jazz.
- 39) Practicar el reconeixement auditiu d'elements d'anàlisi de l'obra. Identificació dels temes, compàs, canvis de compàs, tempo, canvis de tempo, instrumentació, to, dinàmica, pautes bàsiques d'harmonia (acords, modulacions, cadències).
- 40) Conèixer els compositors bàsics de la història de la música des del Barroc fins a la música contemporània.
- 41) Treballar les característiques generals de cada estil; saber identificar l'època a la qual pertany una obra del barroc fins al segle XX.
- 42) Practicar la lectura amb partitura, seguint auditivament l'anàlisi, la instrumentació, els transpositors, les nomenclatures, algunes grafies contemporànies.
- 43) Escoltar obres o fragments enregistrats o en directe que permetin treballar els apartats anteriors.
- 44) Conèixer les formes estandarditzades de noves

grafies musicals.

45) Conèixer la sèrie d'harmònics.

46) Entendre els conceptes consonància i dissonància dins i fora de contextos tonals, així com el caràcter actiu de cada un d'ells dins d'una frase musical.

47) Conèixer el sistema de quintes.

48) Realitzar encadenaments d'acords tríades i de sèptima de dominant en estat fonamental i inversions, a quatre veus.

49) Conèixer les regles de conducció de notes obligades en el mode menor.

50) Conèixer les regles de conducció de veus dels moviments harmònics de les parts, així com les principals duplicacions.

51) Realitzar modulacions al primer cercle de quintes ascendent i descendent.

52) Analitzar harmònicament textos musicals per a diferents formacions vocals i instrumentals.

53) Demostrar conèixer la funció específica dels acords, segons el grau que representen, dintre de la tonalitat.

54) Reconèixer, auditivament o analíticament, en les seves fórmules més senzilles, les cadències següents i el seu grau de suspensió o conclusió: autèntica, plagal, semicadència i trencada.

55) Valorar analíticament la imbricació de l'harmonia en la forma musical.

56) Valorar analíticament els diferents graus d'intensitat rítmica de l'harmonia.

57) Utilitzar notes estranyes a l'harmonia en la realització de treballs.

Cant Coral

Introducció

El Cant Coral és una pràctica necessària per a tots els estudiants de música. Com a activitats de grup, ajuda a crear la disciplina que tot quefer col·lectiu requereix, alhora que permet treballar amb la veu diversos aspectes que contribueixen a l'educació de l'oïda.

La interpretació vocal d'un repertori diversificat i equilibrat, des del punt de vista estructural, formal i estilístic ha d'ajudar a enriquir la formació intel·lectual i la pràctica musical de l'estudiant de música, al mateix temps que li dona un major coneixement de la interpretació de conjunt.

La participació de músics ben formats en aquesta matèria pot significar un ajut important per a la dinamització del món coral català, que ja des de temps antics ha estat present a Catalunya, havent significat a

final del segle passat i en el segle actual una activitat social i musical altament considerada. La ja llarga tradició actual arrenca de les propostes d'Anselm Clavé i, passant per Lluís Millet, arriba fins a les agrupacions actuals, capaces d'oferir interpretacions de gran qualitat del repertori musical universal.

Objectius generals

1) Valorar la pràctica coral com a vehicle d'interpretació col·lectiva i de coneixement de realitats musicals diverses, dins del propi procés de formació.

2) Valorar adequadament el lloc que ocupa la pràctica coral en la pròpia activitat musical que sovint gira a l'entorn de la pràctica instrumental.

3) Posseir disciplina i exigència musical per arribar a fruit del cant en comú.

4) Tenir consciència que l'homogeneïtat (tímbrica, expressiva, d'afinació) -basada en el treball personal, l'autocrítica i l'autoescolla- és fonament de la bellesa en la interpretació coral.

5) Valorar la veu com un dels mitjans per arribar a crear una entitat sonora noble que permet la creació musical.

6) Veure en la interpretació coral l'estadi final de la creació duta a terme pel compositor, que ha de ser entesa de forma global i unitària.

7) Disposar d'un repertori constituït per obres de diferents èpoques, dificultats, estils i gèneres.

8) Basar la pràctica del cant coral en la lectura de partitures, la memorització, el treball individual, la submissió a la col·lectivitat liderada pel director.

9) Integrar el treball del conjunt coral en el procés educatiu global en relació als diversos aspectes del llenguatge musical i de les altres assignatures del currículum.

10) Mostrar interès i participar en activitats vinculades al cant coral.

11) Valorar la pràctica coral més enllà de l'obligatorietat del currículum.

Continguts

- L'aparell fonador. La tècnica vocal.

- Repertori: A l'uníson Cànon a dues i més veus.

Obres homofòniques a dues i tres veus.

Obres contrapuntístiques a dues i tres veus.

Obres amb acompanyament instrumental.

- Homogeneïtat tímbrica del grup i expressivitat interpretativa (intensitat, dinàmica, tempo...).

- La lectura musical com a via principal de l'aprenentatge

del repertori.

- Memorització del repertori.

- Atenció al gest del director en les intencions musicals, expressiva i dinàmica.

- El Àmón coral.

- El vocabulari específic de la matèria.

Objectius terminals

1) Saber interpretar el repertori atenent al gest del director i amb la correcta afinació i precisió rítmica necessària (sentint la pulsació de l'obra, atenent les entrades, entonant amb exactitud...).

2) Conèixer l'instrument vocal i vetllar per la seva correcta utilització.

3) Practicar el cant en comú acompanyat per instruments, tot vetllant per la seva correcta interrelació.

4) Cantar la pròpia part tot escoltant les altres, sabent gaudir de l'efecte resultant a nivell harmònic, contrapuntístic i tímbric.

5) Utilitzar la partitura i, quan s'escaigui, la partitura com a eina d'aprenentatge, d'anàlisi i de suport per a la interpretació.

6) Exercitar la memorització d'una part del repertori amb la finalitat d'adquirir una major seguretat i ductilitat en la interpretació.

7) Interpretar obres del repertori atenent correctament al gest del director i amb l'afinació i precisió rítmica necessàries.

8) Saber cantar amb una bona emissió de veu amb correcta respiració i postura corporal.

9) Cantar adequant la pròpia veu a la resta del grup i, quan s'escaigui, a l'acompanyament instrumental, escoltant les altres veus i l'acompanyament instrumental quan n'hi hagi.

10) Conèixer un repertori coral bàsic en el qual hi hagi obres de diferents èpoques i estils, a capella o amb acompanyament d'instruments i d'orquestra.

11) Reconèixer en la partitura els principals elements que configuren l'estil d'una obra a partir de la seva anàlisi.

12) Interpretar obres corals en formacions vocals de cambra, sabent mantenir l'equilibri vocal i interpretatiu adient.

13) Gaudir en el màxim nombre possible d'activitats relacionades amb el cant coral (interpretació, audició en viu i en enregistraments) com a via per arribar a apreciar aquesta agrupació musical en tota la seva dimensió de recreació artística.

Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma

Introducció

El currículum d'aquesta assignatura, d'acord amb els criteris globalitzadors adoptats per a les matèries teòrico-pràctiques del grau mitjà, comprèn elements d'Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma fent coincidir en la mesura possible les tres disciplines.

L'Harmonia, Contrapunt, Anàlisi i Forma en aquest nivell es dirigeix principalment a l'estudi de la tonalitat dintre d'un plantejament obert. L'assimilació d'aquest Àrpus, de tanta incidència històrica, és fonamental, pel seu sentit ordenador, i bàsic per a la comprensió de l'evolució posterior. Per tant, tot i que la tonalitat constitueix l'objecte principal d'aquest estadi, es recomana accedir a certes obres significatives, com a mostra d'altres períodes.

Aquesta proposta curricular s'aparta una mica de l'ensenyament més habitual de l'Harmonia, en tant que vol posar l'èmfasi en el valor sintàctic del llenguatge musical més que no pas en l'exclusivament morfològic. Una major especificitat de la matèria serà oferta pels centres en l'assignatura optativa d'ampliació d'Harmonia i Contrapunt, adreçada principalment als estudiants interessats a continuar estudis teòrics dirigits a la Composició i Direcció de Cors i Orquestra en el grau superior.

Objectius generals

1) Comprendre el sentit de l'estructura tonal resultant de l'acoblament de components melòdico-harmònics.

2) Entendre les bases del Contrapunt i les transformacions temàtiques per ser aplicades a les formes musicals.

3) Reconèixer, auditivament i analítica, l'evolució de la tonalitat segons l'època o l'estil.

4) Comprendre la coherència intrínseca i el sentit artístic d'una obra musical aplicant, al màxim possible, metodologies analítiques.

5) Descobrir analíticament el sentit de la forma musical des de l'ordre i la dinàmica interna de la tonalitat i des de la resta de paràmetres musicals.

6) Sentir interiorment el resultat sonor, tant en l'anàlisi d'obres com en la realització de treballs creats.

Continguts

- La ressonància natural: sons harmònics. Timbre.

- Mode major i mode menor: funcions harmòniques bàsiques.

- Acords tríades, i de sèptima sobre tots els graus de l'escala. Estat fonamental i inversions.

- Xifrats. La seva realització i anàlisi.
- Acords i conducció de veus. Nota de pas, retard, appoggiatura, etc.
- Cadències.
- Pulsació, metre i ritme.
- Processos de tensió i distensió: la modulació; el ritme harmònic.
- Ampliació de la tonalitat diatònica (I); dominants secundàries; la dominant de la dominant: l'acord de la sexta augmentada.
- Tipus de textura: homòfona, contrapuntística i pianística.
- Contrapunt: introducció històrica. La melodia.
- Contrapunt a dues i més veus; espècies.
- Contrapunt imitatiu: cànons infinits a dues veus.
- Estructura del discurs musical: frases i períodes; principi clos i principi obert.
- Mecanismes d'extensió de la frase i creixement formal.
- Repetició, variació, desenvolupament i contraposició temàtics en la construcció formal.
- Principals models formals (lied, suite, fuga, rondó, forma sonata).

Objectius terminals

- 1) Conèixer els principis de la ressonància natural i la seva influència en l'harmonia.
- 2) Conèixer les funcions harmòniques bàsiques, tant en mode major com en mode menor.
- 3) Mostrar coneixement pràctic de tots els acords de sèptima, i les seves resolucions principals.
- 4) Crear textures homofòniques i contrapuntístiques, utilitzant els elements adients.
- 5) Identificar els acords estructurals d'una composició donada.
- 6) Valorar la importància dels perfils melòdics, rítmics i tímbrics en el desplegament d'una composició.
- 7) Compondre frases musicals articulant les seves parts d'acord amb les funcions tonals bàsiques.
- 8) Mostrar, pràcticament i analítica, coneixement de la modulació i de les regions tonals segons el concepte de monotonialitat.
- 9) Descobrir, en un fragment musical donat, la importància del ritme harmònic en el procés de tensió-distensió i la seva incidència en la forma.
- 10) Conèixer els mecanismes bàsics de l'escriptura

polifònica (nota comuna, moviment contrari, oposició de valors rítmics...).

11) Analitzar textos musicals, preferentment del repertori que treballa l'alumne des de diferents perspectives (temàtica, rítmica, textural, tímbrica, contrapuntística, harmònica i formal).

12) Escriure melodies acompanyades de pocs acords o polifonies senzilles a dues o tres veus, després d'haver-les escoltat.

13) Prendre consciència de l'evolució històrica de la tonalitat (procés de cromatització, característiques modals...). Sentit històric de la contraposició consonància-dissonància.

14) Conèixer els principals tòpics estilístics i la seva successió històrica. Saber reconèixer-los en la literatura musical.

15) Conèixer els principals models formals.

Història de la Música

Introducció

Aquesta assignatura, situada en el darrer cicle del grau mitjà, es proposa tractar -de forma global i integrada, i en la perspectiva de la seva evolució- les principals manifestacions musicals, centrades especialment en el marc occidental, des dels orígens fins als nostres dies.

La Història de la Música ha de proporcionar a l'alumne un coneixement ordenat de realitats musicals, a algunes de les quals ha accedit a través del llenguatge, instrument, audició, cant coral..., que contribueixi a forjar el seu esperit crític i a desenvolupar la capacitat per captar els valors i el contingut estètic, estilístic i comunicatiu de l'obra musical.

Tot i que la Història de la Música és una de les assignatures que tindrà un contingut més humanístic, cal centrar l'interès, principalment, en la Música, com a llenguatge portador del germen del canvi que aflora en cada moment en connexió amb les condicions socio-culturals.

D'acord amb aquesta visió, l'objecte de la matèria, i malgrat el nom, no ha de ser tant la història de la música, sinó més aviat la mateixa música a través de la seva història. Això comporta treballar sobretot per mitjà de les audicions, les partitures, els comentaris de text i les reproduccions iconogràfiques, i això, alhora, exigeix valorar molt més les coses que l'alumne/a sabrà fer (procediments: identificar, comparar, relacionar...) i els hàbits que adquireixi (valoració, consciència, respecte...), que no pas la memorització de noms, xifres i dades.

Un últim aspecte, però no menys important, fa referència a la importància de copsar el fet musical (diferencial o no, segons els casos) de Catalunya, relacionar-los amb

el de les societats veïnes i donar-li la dimensió que li pertoca en el context occidental, amb una dedicació i interès decidits.

Objectius generals

1) Valorar la història de la música com una faceta important de la seva formació integral i de la seva educació musical.

2) Entendre i utilitzar correctament diferents categories temporals (èpoques, estils, períodes...) aplicades al fet musical.

3) Localitzar, conèixer, interpretar i treballar a la llum de la història de la música, un repertori ampli de documents que incideixen en els coneixements que té sobre la música.

4) Tenir un coneixement ampli i diferenciador de realitats musicals diverses (del passat i de zones geogràfiques diverses) que enriqueixi les possibilitats de gaudi personal.

5) Identificar les principals causes i efectes que poden derivar-se d'un fet històric-musical i entendre que el sentit de l'evolució de la música és el resultat de processos històrics en què incideixen múltiples factors.

6) Expressar-se amb un vocabulari específic i propi de l'àrea, emprant-lo amb rigor i precisió.

7) Tenir un concepte global del fet històric-musical que li permeti opinar, des de la perspectiva de la matèria i de forma argumentada, sobre fets musicals actuals i passats.

8) Respectar i defensar el patrimoni musical de Catalunya entès com a propi.

9) Valorar positivament la correcció i el respecte en la creació, interpretació i recepció de tot tipus de música.

10) Adquirir la preocupació i l'hàbit d'ampliar els coneixements musicals mitjançant la lectura/anàlisi de partitures i l'audició, i l'assistència a concerts.

Continguts

- La història de la música com a disciplina.

- La música i el so com a fets culturals.

- La música a les cultures no occidentals i els antecedents de la música occidental.

- Els diferents períodes i estils en la música occidental. Els elements que els configuren: formes, gèneres, notació, instruments i agrupacions, escoles, corrents, compositors, context (social, estètic, econòmic).

- Tècnica compositiva, estil, formes, gèneres, instruments, interpretació: canvis al llarg de la història.

- La música com a comunicació i reflex de la cultura de

cada societat i moment històric.

- Audició d'obres musicals i lectura/interpretació. Anàlisi i comprensió de la música en el seu context. Tècniques d'anàlisi més adients a l'època, estil o gènere.

- Interpretació del temps històric aplicat al fet musical.

- Ús i aplicació de fonts diverses per al coneixement de la història de la música.

- Vocabulari necessari per a la matèria.

- Tractament i elaboració de la informació.

- Adquisició de l'hàbit d'apropar-se a les creacions musicals més diverses amb desig de gaudi, actitud participativa, esperit obert i capacitat crítica.

- Importància de la història de la música en la pròpia formació musical i integral.

- Sistematització del propi treball. Execució i presentació correcta del treball personal.

- Relativització dels valors musicals més acceptats en el moment i cultura presents. Valoració de les cultures dels temps passats i presents, pròpies i foranes, en relació a la creació musical.

Objectius terminals

1) Reconèixer el sentit que en cada moment ha pres l'evolució de l'estil musical, amb les seves causes i efectes, en les situacions treballades a l'aula.

2) Mostrar coneixement i assimilació de les característiques diferenciadores de cada estil/període i identificar la procedència (cronològica, geogràfica, estilística...) de composicions musicals, ja sigui per mitjà de l'audició o de la lectura de partitures.

3) Reconèixer auditivament i visual els principals instruments i agrupacions vocals i instrumentals dels períodes i estètiques treballats.

4) Reconèixer les principals etapes i tipus de notació, i comprendre i valorar el seu sentit i el de la seva evolució.

5) Conèixer i comprendre la música de cada època en relació als conceptes estètics imperants, en relació a la societat que l'ha creada i al context cultural en què s'ha inserit.

6) Interpretar textos de temàtica musical de diferents períodes.

7) Identificar les relacions de causa-efecte que al llarg de la història s'han produït entre l'evolució de l'estil i l'evolució d'elements intrínsecs del fet musical com els instruments i la notació.

8) Conèixer i valorar la relació que en cada moment hi ha hagut entre el fet musical, el fet artístic en general i la societat.

9) Adquirir l'hàbit d'escoltar música i assistir a concerts per formar la pròpia cultura musical, i establir un concepte estètic que permeti desenvolupar i fonamentar els propis criteris musicals.

10) Consultar bibliografia i discografia per fer treballs de síntesi sobre temes concrets (estils, períodes, autors, gèneres, instruments) que siguin realitzats amb rigor i d'acord amb la normativa preestablerta.

11) Mostrar un domini del llenguatge que li permeti d'expressar per escrit i oralment les conclusions de la seva observació de la música i de la recerca en documentació diversa.

12) Conèixer i valorar la importància de la interpretació que mediatitza l'accés que tenim a la música d'altres moments històrics i realitats culturals.

13) Conèixer i valorar l'especificitat de la música produïda en cada moment històric a Catalunya, relacionant-la amb la que s'ha produït en altres àrees del seu context cultural.

14) Respectar tot fet musical, acceptant criteris, estils i gustos diferents dels propis, i exposant el criteri personal amb argumentacions lògiques i raonades, i gaudir amb la música provinent d'un nombre de situacions culturals diferents tan gran com sigui possible.

15) Posar en joc els coneixements d'història de la música, aplicar-los en la interpretació del fet musical actual i estar en condicions d'integrar-los a l'execució musical per aconseguir un producte musical de qualitat.

16) Valorar la tasca de recerca i documentació com a complement a la percepció musical i com a font d'enriquiment personal.

Instrument

Introducció

Al llarg del grau mitjà l'instrument esdevé per a l'alumne, en la major part dels casos, un gran amic, que li ofereix una via de manifestació de la demanda expressiva interna existent habitualment en aquest estadi de l'estudi de la música. Aquesta motivació interior, juntament amb les influències externes a l'alumne (estudi dels elements musicals de tipus més intel·lectual), seran els dos gran motors que de ben segur l'induiran a prendre un camí força desconegut, però no per això menys volgut.

La principal feina en el grau mitjà serà, doncs, la de traduir al llenguatge instrumental o vocal les sensacions més abstractes que, a poc a poc, aniran prenent el cos desitjat en forma de moments musicals, ja siguin obres d'autor o bé improvisacions. Evidentment, en aquest procés cristal·litzador, les respostes a les qüestions tècniques que sorgeixen han de ser el màxim d'eficients, per tal de no retardar-ne la resolució i l'execució de la

voluntat musical de l'alumne.

La interpretació davant d'auditoris més o menys nombrosos farà conèixer a l'alumne el nivell comunicatiu que l'instrument li permet desenvolupar, i s'adonarà també del grau d'identificació existent entre ambdós; la reflexió constant serà plantejar-se si la tècnica i els recursos de l'instrument li possibiliten expressar allò que vol en cada moment.

Una màxima identificació amb l'instrument potenciarà extremadament un òptim acoblament a qualsevol conjunt de cambra o bé orquestral, ja que en aquest estadi el llenguatge de la música haurà transcendit el llenguatge instrumental. Tot i això, el més impactant i, alhora, enriquidor serà la vivència d'idees musicals en conjunts heterogenis, atès que cada músic veurà la seva realitat per mitjà de la subjectivitat del propi instrument.

Per arribar a aquest punt culminant i tan excitant, caldrà que l'alumne posseeixi un màxim esperit de sacrifici que el faci treballar en els aspectes menys agradables de l'instrument, essent necessàries tant una bona organització dels períodes d'estudi com unes fortes dosis de motivació per part dels centres i dels professors d'aquesta assignatura. Aquests factors seran probablement els que marquin les diferències entre els possibles candidats als estudis superiors.

En primer lloc es presenten objectius generals, continguts i objectius terminals referits a tots els instruments.

Objectius generals

- 1) Valorar l'instrument com una faceta important en la seva educació musical, com una eina per a l'expressió i com un vehicle per al gaudi personal.
- 2) Tenir un domini suficient dels aspectes tècnics que permetin una execució i interpretació correctes.
- 3) Ser capaç d'interpretar correctament un repertori extens i variat amb criteri personal.
- 4) Tenir una visió global i completa de l'instrument.
- 5) Assolir domini i hàbit suficient de les tècniques i habilitats que permeten una interpretació correcta en els estils més usuals de l'instrument.
- 6) Interpretar amb correcció en públic.
- 7) Valorar i tenir interès i hàbit de seguiment de les manifestacions musicals relacionades amb l'instrument.
- 8) Valorar positivament la correcció i el respecte en la creació, interpretació i recepció de tot tipus de música.
- 9) Tenir interès i preocupació per la millora personal.
- 10) Posseir un ideal de qualitat del so i cercar la màxima aproximació possible mitjançant la tècnica, l'oïda interna i l'autoescolta.

Continguts

- Aprofundiment en el mecanisme i en la tècnica, coneixement i domini de les tècniques d'estudi i d'anàlisi -musical, estilística i tècnica-, i sistematització del propi treball.
- Treball d'un repertori bàsic però ampli del propi instrument, que inclogui obres d'escoles, èpoques i estils molt diversos, així com obres a solo i en grup, amb consciència funcional de la seva participació.
- Interpretació: potenciació de la capacitat expressiva, coneixement dels elements que la configuren i aplicació a un repertori.
- Aprofundiment en el coneixement conceptual, morfològic, tècnic i històric de l'instrument, així com del seu fonament acústic, el seu manteniment i les seves funcions principals i possibilitats.
- Lectura a vista aplicada a repertoris d'estils diversos.
- Desenvolupament de les tècniques i capacitat de memorització, i aplicació a un repertori concret.
- Interpretació en públic.
- Criteri personal i autonomia en la presa de decisions que afectin la interpretació.
- Consciència corporal i domini del cos en la pràctica instrumental.
- Imaginació i creativitat que es canalitzin en la interpretació d'un repertori i en la improvisació.
- Interès per les manifestacions musicals relacionades amb la matèria.
- Audició musical.
- Hàbit de treball personal i autocrític, i voluntat de superació personal.

Objectius terminals

- 1) Tenir un concepte global de la música que es tradueixi en l'aplicació a l'instrument dels coneixements adquirits en les altres matèries.
- 2) Dominar la tècnica i el mecanisme propis de l'instrument.
- 3) Aplicar la tècnica al repertori treballat amb autonomia.
- 4) Comprendre -per la via de l'anàlisi i del coneixement del context- el repertori treballat.
- 5) Tenir uns hàbits de treball satisfactoris que incloguin el mètode, la constància, la racionalització de l'esforç i un sentit de l'autocrítica desenvolupat.
- 6) Dominar la lectura a vista, memorització, la creativitat, domini del cos, criteri personal, i aplicar-ho al repertori treballat.

7) Interpretar un repertori ampli cronològicament i estilísticament, posant en joc, de manera conscient, els factors que hi intervenen.

8) Mostrar maduresa en la interpretació i domini del fet comunicatiu en públic.

9) Mostrar interès i capacitat de superació futura. 10) Estar al corrent i participar d'aquells fets que incideixen en la visió que té de l'instrument i el seu entorn: concerts, discografia, cursets, literatura.

11) Escoltar música amb capacitat crítica i analítica per tal que constitueixi un complement a la seva formació com a instrumentista i com a músic.

12) Estar obert, essent respectuós i crític, a una gran multiplicitat de manifestacions musicals.

13) Improvisar en els estils més propis de l'instrument.

Acordió

Objectius generals

- 1) Dominar el maneig de la manxa, per tal d'aconseguir la màxima perfecció quant a la qualitat sonora i assolir la gamma d'efectes especials que l'instrument fa possible.
- 2) Interpretar obres per a acordió solista i en música de cambra amb consciència de la seva funció.
- 3) Conèixer els compositors i tendències músico-acordionístics més importants, de diferents èpoques i estils.
- 4) Interpretar amb qualitat tècnica pel que fa a la digitació i el registre.
- 5) Conèixer les tècniques d'interpretació més importants.

Continguts

- Tècniques d'interpretació de les diferents escoles i tendències.
- Velocitat, flexibilitat i independència de dits.
- Tècniques de la manxa i aplicació de dinàmiques.
- Articulació, accentuació i fraseig.
- Registrament i disposició de les diferents veus.
- Música contemporània. Grafies actuals: bellow, shake, ricochet...
- Repertori de les principals escoles internacionals d'acordió.

Objectius terminals

- 1) Mostrar domini absolut de les diferents tècniques del maneig de la manxa amb obtenció d'un so de qualitat i dels efectes especials que l'instrument permet.
- 2) Mostrar una òptima aplicació de les dinàmiques

aprofitant la regulació manual de la manxa, principal característica de l'instrument.

3) Interpretar obres escrites originalment per a acordió solista, d'estils clàssic, modern, folklore, jazz...

4) Executar obres i estudis, de memòria o amb partitura, amb atenció a la digitació, el registre, articulació, accentuació, fraseig i matís.

5) Aplicar, amb criteri personal, les indicacions esmentades a l'objectiu anterior en obres en què hi sigui necessari i no hi constin.

6) Dominar i aplicar correctament les modernes tècniques d'interpretació, amb efectes de manxa, així com tècniques especialment utilitzades per a la interpretació de la música del barroc i altres estils.

Arpa

Objectius generals

1) Posseir la tècnica instrumental, base d'una bona sonoritat.

2) Comprendre les digitacions segons els principis bàsics de la preparació.

3) Utilitzar els pedals, coneixent les seves posicions i les seves aplicacions als processos modulants.

4) Dominar els principis de la interpretació, en relació a l'anàlisi de l'obra, el coneixement dels recursos de l'instrument i l'aplicació de la tècnica al servei de l'expressió.

5) Disposar de tècniques i agilitat memorístiques i de lectura a vista aplicables en diferents àmbits de la pràctica musical.

Continguts

- L'afinació de l'arpa.

- Notes d'ornament dintre del seu context històric.

- Acords, escales i arpegis amb tota classe de fórmules.

- Harmònics dobles i triples.

- Glissandi simples, dobles, triples i encreuats.

- Bisbigliando.

- Recursos sonors de l'arpa més emprats en música contemporània.

- Repertori: solista i orquestral amb estils de les distintes èpoques.

Objectius terminals

1) Afinar correctament l'arpa.

2) Memoritzar les obres a interpretar.

3) Tenir el nivell de tècnica instrumental que abastarà

entre altres aspectes: correcta posició corporal, independència dels dits i equilibri entre articulació i relaxació.

4) Mostrar coneixement de tots els recursos sonors de l'arpa utilitzats en la música clàssica i contemporània.

5) Llegir a vista fragments del repertori orquestral d'aquest nivell.

6) Interpretar com a component de formacions musicals de magnituds diverses.

Baix Elèctric Objectius generals

1) Adquirir la solidesa necessària en la tècnica de l'instrument, tot aprofundint en la producció del so i la pulsació.

2) Posseir coneixements quant a la part electrònica de l'instrument.

3) Realitzar la perfecta equalització de l'instrument.

4) Interpretar atenent la precisió rítmica i la interiorització del tempo.

Continguts

- Pulsació amb índex i mitjà a la mà esquerra. Control de to, volum i canvi de pastilla de l'instrument.

- Estudi de les indicacions que afecten el volum de l'execució.

- Mecanisme. Posicions superiors. Mà dreta: posició fixa i altres posicions. Alternança de l'índex i mitjà en acords diferents.

- Ritmificació. Ritmes diferents sobre arpegis i escales fins a semicorxeres. Ritmes bàsics amb figures de negres, corxeres i semicorxeres.

- Estudis en compassos simples i en 12/8.

- Acompanyament. Seqüències de 4, 12 i 16 compassos.

Acompanyament de seqüències amb arpegis fins a la setena.

- Transposició de patrons rítmics sobre estructures harmòniques I, IV i II, V a diferents tons.

Objectius terminals

1) Demostrar haver adquirit la solidesa necessària en la producció del so.

2) Gaudir del coneixement necessari per al control de la part electrònica, així com de la seva perfecta equalització.

3) Manifestar precisió en la ritmificació instrumental.

4) Mostrar un coneixement integral de la tècnica bàsica.

5) Demostrar la possessió de la capacitat indispensable per a l'execució en grup.

Cant

Objectius generals

- 1) Posseir consciència corporal per trobar els equilibris gestuals i acústics que facilitin l'emissió de la veu cantada i el seu suport energètic.
- 2) Disposar de la tècnica respiratòria i gestual que faci possible la impostació, l'afinació i l'articulació de la veu.
- 3) Tenir consciència de les característiques fonamentals de la pròpia veu, el seu caràcter, el repertori que més s'hi adequa, així com els seus defectes, possibles causes i solucions.
- 4) Conjuminar la veu i la dicció en diferents llengües per tal d'aconseguir l'equilibri entre text i matèria sonora.
- 5) Utilitzar la memòria conceptual i gestual durant el treball i la interpretació del repertori.
- 6) Analitzar i valorar, mitjançant l'audició, les versions de grans intèrprets d'Òpera, Oratori i Recitals.
- 7) Conèixer un repertori suficientment ampli i divers.

Continguts

- Consciència corporal i fonació.
- Respiració-appoggio; impostació, vocalització i articulació; qualitats i defectes de la veu.
- Legato, staccato, portamento, escales cromàtiques, agilitats, salts de diferents intervals, escales i arpegis.

Execució correcta per mitjà d'estudis.

- Homogeneïtat tímbrica i qualitat del so. Execució correcta per mitjà d'estudis i aplicació al repertori.
- Aspectes interpretatius: dicció, comprensió del text, expressivitat literàrio-musical, correcció en la pronunciació en les diferents llengües. Aplicació al repertori.
- Repertori: lied, òpera, oratori.
- Anàlisi musical i textual del repertori.
- Art dramàtic.

Objectius terminals

- 1) Mostrar la possessió d'un grau de control respiratori suficient per a l'execució de partitures vocals adients amb relaxació, concentració i naturalitat.
- 2) Mostrar domini dels aspectes interpretatius i adequació a l'estil (lied, oratori, òpera).
- 3) Cantar, prèvia lectura, textos musicals de mitjana dificultat amb fluïdesa i comprensió de l'estil i de l'època de l'autor.
- 4) Disposar d'un repertori de solista i de conjunt

suficientment extens, memoritzat, tant de lied com d'òpera, que inclogui obres representatives de diferents estils i èpoques.

- 5) Conèixer no sols el repertori adient a la pròpia veu, sinó també el de les veus d'altres característiques.
- 6) Participar en la preparació de muntatges d'òpera, recitals i obres de conjunt, i en les corresponents interpretacions públiques en locals de grans dimensions que permetin comprovar la projecció del so i el grau d'intel·ligibilitat del text.
- 7) Analitzar i valorar l'execució de diversos intèrprets en sessions d'assaig d'òperes, oratoris o concerts.
- 8) Captar problemes tècnics i d'interpretació i trobar-ne solucions, demostrant el grau d'autonomia assolit.

Clarinet

Objectius generals

- 1) Avançar en el control corporal, respiratori, de l'acció dels músculs bucal i de la posició de les mans.
- 2) Aconseguir un so estable i equilibrat en tots els registres del clarinet.
- 3) Resoldre els problemes derivats de l'ús de llengüetes i d'altres aspectes mecànics del clarinet.
- 4) Organitzar racionalment els diferents aspectes que intervenen en l'estudi.
- 5) Dominar les tècniques de lectura a vista i transposició.

Continguts

- Projecció i qualitat del so; estabilitat en l'afinació i el timbre; control de les dinàmiques.
- Aspectes melòdics: escales, tonalitats, intervals, treball d'afinació en octaves, arpegis.
- Articulacions: staccato, legato i altres.
- Ornametacions.
- Mecanisme: combinacions de les diverses posicions que corresponen a les notes de l'instrument.
- Diccio: estil, fraseig i afinació.
- Recursos de l'instrument en obres contemporànies: glissando, frullato, so smorzato, sons múltiples, veu-so, aire-so, quarts de to, etc.

Objectius terminals

- 1) Mostrar la possessió de reflexos i velocitat de reacció davant d'eventuals problemes tècnics en la lectura i la transposició.
- 2) Executar exercicis i estudis amb relaxació, concentració i control de la respiració i resoldre amb precisió i netedat problemes característics de l'instrument

quant a velocitat, ritme i articulacions.

3) Manifestar domini, en situacions que ho demanin, dels aspectes mecànics de l'instrument: sabatilles, molles, etc.

4) Mostrar flexibilitat, velocitat i habilitat en les combinacions de les diverses posicions que corresponen a les notes de l'instrument.

5) Mostrar un mestratge suficient de l'ús de les llengüetes, en execucions que ho requereixin.

6) Interpretar obres del repertori bàsic del clarinet en tots els seus àmbits, demostrant domini d'estil, fraseig i afinació.

7) Mostrar comprensibilitat dels diferents factors que intervenen i capacitat expressiva en la interpretació musical.

8) Manifestar l'hàbit i el domini del contacte amb el públic mitjançant la intervenció activa en recitals i concerts.

Clavicèmbal

Objectius generals

1) Aplicar els coneixements teòrics a la pràctica de l'instrument.

2) Utilitzar la tècnica aconseguida per executar el repertori bàsic del clavicèmbal.

3) Analitzar i memoritzar els diversos aspectes tonals, cadencials i formals dels textos musicals.

4) Conèixer els sistemes de notació (convencional i no convencional) i utilitzar-los adequadament en la interpretació.

5) Posseir criteris expressius pel que fa la intensitat, la dinàmica i el caràcter de les obres.

6) Mostrar comprensió i creativitat en el fet musical, amb un criteri estètic i artístic que li permeti la improvisació i la recreació.

7) Tenir consciència de la importància del treball d'investigació.

Continguts

- Aspectes tècnics: articulació, fraseig, atacs diferenciats, digitacions antigues i modernes.

- Registració d'ús freqüent.

- Estils i formes més usuals de la literatura del clavicèmbal.

- El tempo i les seves proporcions.

- La semitonia subintel·lecta i el sistema hexacordal.

- La teoria retòrica i la seva aplicació en la composició del repertori dels segles XVII i XVIII.

- L'ornamentació i la improvisació.

- Origen, evolució i manteniment del clavicèmbal. Sistemes d'afinació.

- Nous llenguatges musicals i llurs grafies.

- Baixos xifrats i sense xifrar.

Objectius terminals

1) Executar correctament exercicis i estudis aplicant les tècniques d'articulació, fraseig, atac i digitacions.

2) Mostrar la capacitat de diferenciar i dominar correctament els estils fonamentals de la literatura del clavicèmbal: francès, italià i els seus derivats.

3) Analitzar i memoritzar composicions musicals escrites, en les formes bàsiques de la literatura per a l'instrument.

4) Mostrar coneixement substancial de la construcció, el manteniment i els sistemes d'afinació del clavicèmbal, així com de llur aplicació en la interpretació musical.

5) Aplicar, en termes generals, a la interpretació, a l'ornamentació i a la improvisació, les regles i les opinions dels principals teòrics de l'època de l'obra interpretada.

6) Realització de baixos, xifrats o no.

7) Mostrar desimboltura en l'execució d'obres escrites en grafies no tradicionals.

8) Interpretar en públic, amb qualitat artística i capacitat comunicativa, ja sigui com a solista o formant part d'un conjunt, un programa adequat al propi nivell i circumstàncies ambientals, que contingui obres de diversos estils.

Contrabaix

Objectius generals

1) Valorar la respiració com a base de la relaxació general, condició necessària per a la interpretació.

2) Posseir interès per la imitació, la superació i l'adquisició de nous coneixements.

3) Realitzar tots els moviments amb perfecció, combinació i relaxació.

4) Tocar amb acompanyament el repertori com a solista.

5) Valorar adequadament les interpretacions pròpies i alienes quant als aspectes de la tècnica i de la musicalitat.

Continguts

- Escalles i arpegjis en valors, tonalitats, articulacions i digitacions diferents.

- Intervalls sobre una i dues cordes.

- Dobles cordes en posició fixa i amb canvis de posició.
- Afinació.
- Harmònics naturals i artificials.
- L'arc: la tècnica i el so; l'expressió i la musicalitat.
- Velocitat dels cops d'arc i rigor rítmic.
- El fraseig. Dinàmiques. Èpoques i estils musicals.
- El vibrato, element del so i de l'expressió.
- El capotastre. Posicions i canvis de posició.

Objectius terminals

- 1) Mostrar, mitjançant l'execució d'exercicis, escales i arpegis, la constància i racionalitat en l'adquisició de la tècnica instrumental.
- 2) Mostrar domini en l'execució d'interval·ls i acords en diferents articulacions.
- 3) Executar exercicis i estudis que requereixin el domini de les posicions bàsica, de tercera, de quarta i de quinta, així com del canvi VI posició-capotastre i canvis de posició amb capotastre.
- 4) Coordinar l'acció entre mà esquerra i dreta, per aconseguir un so afinat i de qualitat, rigor rítmic i velocitat adequats.
- 5) Interpretar obres atenent aspectes de dinàmica i fraseig.
- 6) Tocar com a solista, amb acompanyament de cambra i orquestral, amb el so adequat a cada circumstància, obres del repertori que abasti diferents estils i èpoques, amb especial atenció al barroc i al clàssic.

Fagot

Objectius generals

- 1) Conèixer totes les facetes del fagot en el camp de la interpretació musical.
- 2) Trobar l'equilibri en la combinació dels elements bucals i la canya (embocadura).
- 3) Controlar la respiració per obtenir una bona emissió del so, un bon fraseig i reduir la fatiga física i psíquica.
- 4) Conèixer aspectes teòrics de l'instrument i la seva influència en el camp de la música.
- 5) Conèixer els models de fagot i el baixó ibèric i aplicar-ho de manera crítica a qualsevol relació amb l'instrument.

Continguts

- L'instrument. Diferents models.
- Fraseig, dinàmiques, expressió i afinació.

- Digitacions: escales, arpegis, salts i notes tingudes.
- Articulacions simples: picat i staccato. Articulacions dobles i triples.
- Tenuto.
- Repertori: solista, música de cambra, grup instrumental i orquestra.
- Construcció de canyes.
- Introducció a la història i l'evolució del baixó ibèric i del fagot. Funcionalitat musical i repertori.

Objectius terminals

- 1) Mostrar un rendiment físic i musical correcte derivat de l'aplicació de la tècnica referida a la posició del cos i a l'embocadura.
- 2) Obtenir un so afinat i un fraseig adequat en l'execució d'obres, amb control de la respiració i absència de fatiga.
- 3) Manifestar domini de la tècnica de construcció de canyes i d'altres aspectes mecànics i de funcionament del fagot.
- 4) Resoldre problemes de digitació i d'articulacions simples, dobles i triples, propis de l'instrument.
- 5) Aplicar, amb criteri propi i autosuficiència, les solucions a problemes de digitació i articulació que pugui plantejar el repertori.
- 6) Disposar d'un repertori variat i ampli que inclogui obres originals per a baixó ibèric.

Flabiol i tamborí

Objectius generals

- 1) Adoptar una posició correcta del cos que permeti utilitzar amb naturalitat la respiració i manteniment dels instruments.
- 2) Aconseguir la total relaxació i flexibilitat dels dits en benefici de l'agilitat d'execució en el flabiol.
- 3) Dominar tots els recursos del tamborí, així com la seva correcta sincronització amb el flabiol.
- 4) Conèixer les diferents digitacions.
- 5) Dominar tots els recursos de l'staccato.
- 6) Conèixer el repertori propi de l'instrument, així com les seves bases acústiques.

Continguts

- Domini de la respiració.
- Escales i arpegis.
- Domini del doble i triple staccato.
- Interpretació amb el flabiol i tamborí combinats.

- Estudis melòdics i estudis tècnics progressius a tots els nivells.

- Afinació, qualitat de so i vibrato.

- Escales i arpegis en totes les tonalitats practicables i en diferents articulacions i modalitats intervàliques.

- Digitacions diverses.

- Repertori: melodies populars per a flabiol i tamborí; sardanes per a flabiol solista; adaptacions de repertori de tradició clàssica per a altres instruments de vent.

Objectius terminals

- 1) Mostrar domini de tècniques de relaxació i respiració.
- 2) Obtenir una correcta interpretació en els estudis i obres propis de cada nivell, atenent els aspectes tècnics.
- 3) Executar exercicis per a flabiol i tamborí mostrant domini dels recursos d'ambdós instruments, coordinació i independència de mans.
- 4) Aplicar amb criteri els diferents aspectes tècnics treballats al repertori i estudis proposats.
- 5) Interpretar melodies populars per a flabiol i tamborí, de memòria, a vista o amb acompanyament de tamborí improvisat.
- 6) Interpretar sardanes per a flabiol solista amb integració adequada a la resta d'instruments de la cobla.
- 7) Analitzar les obres interpretades del repertori propi de l'instrument així com d'adaptacions per a flabiol.

Flauta de Bec

Objectius generals

- 1) Ser conscient dels diversos aspectes que configuren la pràctica de la música instrumental, i organitzar-los adequadament.
- 2) Entendre i establir una relació amb l'instrument que permeti aprofitar al màxim els recursos que aquest ofereix.
- 3) Valorar la tècnica de l'instrument com a rudiment a utilitzar en benefici de l'expressió musical personal.
- 4) Interpretar música de conjunt amb consciència del paper individual.

Continguts

- Consolidació tècnica: posició, sosteniment i relaxació mobilitat de dits (posicions alternatives, trinats, ornaments, vibrato de dits); respiració i vibrato, articulació, coordinació.

- Estudis. Aplicació tècnica.

- Exercicis. Aplicació teòrico-tècnica: intervals, escales, arpegis, fórmules cadencials i xifrats, improvisació

estilística.

- Tècnica de conjunt.

- Repertori solista, acompanyat i de conjunt: obres d'estils diversos, amb exigències expressives i tècniques diverses, obres d'estil improvisatori, i improvisacions.

- Mètode i hàbit d'estudi. Trets generals.

- Educació interpretativa.

Objectius terminals

- 1) Mostrar el grau d'adquisició d'educació tècnica en l'execució d'exercicis de destresa i d'estudis.
- 2) Aplicar els coneixements teòrico-tècnics a la interpretació, utilitzant elements com la memòria, la lectura i el transport.
- 3) Interpretar fragments donats o de pròpia creació com a pràctica improvisatòria estilística.
- 4) Tenir un coneixement teòric i pràctic sobre la funció, organització i qualitat de l'estudi personal.
- 5) Mostrar destresa en l'anàlisi de diferents aspectes i situacions en relació a les obres interpretades.
- 6) Mostrar domini de la tècnica de conjunt en un repertori adient i valorar adequadament aquesta activitat interpretativa.

Flauta Travessera

Objectius generals

- 1) Controlar la posició, l'equilibri i la relaxació del cos en tot moment.
- 2) Manejar exhaustivament la flauta travessera en l'aspecte tècnic, perquè no manqui cap recurs en el moment d'interpretar una obra.
- 3) Aplicar els continguts treballats i els objectius assolits a les altres matèries estudiades a la interpretació instrumental (formes, història, estètica, harmonia, contrapunt...).
- 4) Llegir a la vista correctament en els tres registres de la flauta travessera.
- 5) Familiaritzar-se amb el fenomen musical i valorar-ne la dimensió social.

Continguts

- Control de la postura.

- Respiració i relaxació.

- So: emissió, homogeneïtat, dinàmiques, vibrato amb diferents amplituds i freqüències, altres canvis de color, afinació.

- Mecanisme: escales, terceres, etc... en totes les

tonalitats, amb totes les articulacions possibles inclosos el picat senzill, doble i triple; arpegis tríades i quadríades; exercicis atonals.

- Tractats antics sobre flauta travessera i nous recursos interpretatius.

- Estudis de flauta travessera, obres de repertori solista i camerístic, i passatges orquestrals.

- Estils: barroc francès, barroc italià, clàssic romàntic, segle XX i totes les seves tendències. Escripcions noves.

Objectius terminals

1) Utilitzar el tipus de respiració més adient a la constitució física particular i a la idiosincràsia de l'instrument.

2) Configurar el llavi, mandíbules i cavitat bucal a fi d'aconseguir una bona emissió i un so homogeni, flexible i afinat en tots els registres.

3) Administrar l'aire de forma convenient en l'execució de les respiracions del fraseig.

4) Controlar l'emissió, l'homogeneïtat i el color del so, les dinàmiques, el vibrat i l'afinació, adequant-los al context musical.

5) Demostrar una capacitat tècnica solvent en els estudis i obres interpretats.

6) Executar correctament escales, terceres, etc..., arpegis, en totes les tonalitats majors i menors i en totes les articulacions possibles, inclosos el picat senzill, doble i triple, a velocitat ràpida (mínim de quatre semicorxeres = 120).

7) Llegir amb fluïdesa les obres i estudis a executar.

Guitarra

Objectius generals

1) Servir-se de l'instrument com a eina expressiva i de creació.

2) Conèixer els trets bàsics d'interpretació propis de cada època i estar familiaritzat amb els estils de la música occidental des del Renaixement fins als nostres dies. 3) Conèixer, dominar i servir-se dels diferents recursos de la interpretació musical: fraseig, dinàmica, agògica, articulació, tempo, i dels recursos interpretatius propis de l'instrument: vibrato, diversitat tímbrica...

4) Posseir les tècniques de digitació, d'estudis i de memorització de les obres.

5) Conèixer la localització de les notes del diapasó de la guitarra.

6) Valorar la música de conjunt i tenir l'hàbit d'interpretació amb l'acompanyament d'altres músics.

Continguts

- Interpretació: creativitat, dots de comunicació i interpretació musical, equilibri de plans sonors en les obres polifòniques, ornaments propis de l'instrument, recursos interpretatius propis de la guitarra en cada època.

- Repertori. Obres representatives des del Renaixement fins a la música d'avantguarda.

- Escales.

- Tècniques de les dues mans al servei de l'articulació. L'atac. Els lligats ascendents i descendents. L'extinció del so amb cadascuna de les mans. El legato i la coordinació de les dues mans. Les campanelles.

- Tècniques al servei del fraseig i la dinàmica.

- Tècniques específiques de mà dreta. Arpegis. Velocitat i exactitud rítmica. Iniciació al trèmol. Acords amb control sobre la intensitat de cada nota. Velocitat en els acords repetits.

- Tècnica específica de mà esquerra. Moviments complexos i desplaçaments. Independència de dits. Vibrato, lligats ornaments i glissando. Digitació: resolució de problemes instrumentals i musicals. Localització de les notes a tot el diapasó.

- Tècniques especials. Harmònics naturals i octaves, rasgueado, pizzicato, tambora.

- Estudi crític de transcripcions.

- Procediments d'afinació. Les scordature més usuals.

Objectius terminals

1) Interpretar en públic de manera creativa, prèvia anàlisi detallada i tenint en compte el seu context històrico-estilístic i usant creativament fraseig, articulació, dinàmica i agògica.

2) Conèixer i aplicar correctament, en la interpretació d'obres, els recursos interpretatius i ornaments de la guitarra propis de cada estil i època.

3) Controlar l'equilibri dels diversos plans sonors en una obra polifònica, ressaltant-ne la veu principal.

4) Afinar correctament l'instrument, utilitzant les scordature de 6a en re i en fa 5a en sol i 3a en fa sostingut.

5) Mostrar domini de les tècniques de les dues mans al servei de l'articulació: l'atac, lligats ascendents i descendents, extinció del so amb cadascuna de les mans i coordinació de les mans entre si.

6) Executar, amb velocitat i amb precisió rítmica i dinàmica, escales, acords, acords repetits i diferents tipus d'arpegis.

7) Utilitzar el trèmolo i el vibrato -en les diverses maneres d'executar-se, en l'execució d'exercicis i estudis que ho requereixin.

8) Executar estudis que requereixin moviments i desplaçaments complexos amb la mà esquerra amb netedat i precisió, amb la màxima economia de gestos i sense perjudicar el discurs musical.

9) Executar correctament els harmònics octavats i naturals, rasgueados, pizzicato i tambora, en l'execució d'exercicis adequats.

10) Digital obres de nivell apropiat i mostrar esperit crític davant les versions i transcripcions.

Harmònim

Objectius generals

1) Conèixer les característiques, el funcionament i les possibilitats de l'harmònim.

2) Aconseguir el grau de coordinació motriu que permeti arribar a una total independència de mans i peus.

3) Assolir l'indispensable domini dels pedals per abordar amb seguretat les dificultats del repertori.

4) Conèixer i utilitzar adequadament tots els registres.

5) Interpretar i acompanyar a l'estil de les celebracions litúrgiques.

Continguts

- Coordinació.

- Pedals.

- Dinàmica: igualtat i intensitat del so amb una o diverses notes, crescendo i diminuendi.

- Pulsació i articulació. Digitació. Notes repetides trinats. Diferents formes de lligar les notes.

- Digitació.

- Escales i arpegjis.

- Registració.

- Principals formes litúrgiques.

Objectius terminals

1) Demostrar, pràcticament, comprensió dels mecanismes bàsics de l'harmònim: producció del so, aparell impulsor de l'aire, teclat, jocs i registres.

2) Interpretar estudis i obres utilitzant les possibilitats expressives de l'instrument i el domini que en posseeix.

3) Tenir una col·locació correcta del cos, independència total de mans i peus, i domini dels pedals, en l'execució d'estudis adients.

4) Aplicar adequadament els coneixements de registració

a la interpretació del repertori.

5) Interpretar obres d'un repertori de diferents èpoques i estils, donant preferència a les obres que corresponen a l'època brillant de l'instrument.

6) Interpretar o acompanyar adequadament en l'estil de celebracions catòliques o protestants, les obres pròpies de cada cas, aplicant les nocions litúrgiques necessàries.

Instruments de Pua

Objectius generals

1) Dominar els instruments de l'especialitat: bandúrria i mandolina.

2) Adquirir una autonomia progressiva per resoldre els diversos problemes d'execució que poden presentar-se.

3) Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions característiques o orquestrals de diversa configuració i executant papers de solista.

4) Tenir sensibilitat artística i aplicar-la a totes les seves activitats relacionades amb els instruments de pua.

5) Dominar les bases de la transposició instrumental.

Continguts

- Tècnica de la mà esquerra i de la mà dreta.

- Mecànica instrumental: escales i arpegjis.

- Qualitat del so. Modelatge del so al servei de la interpretació.

- Tensió-relaxació.

- Corda doble i múltiple.

- Efectes de l'instrument.

- Tempo, dinàmica, agògica, articulacions i fraseigs. Èpoques i estils. Ornamentació.

- Transposició instrumental.

Objectius terminals

1) Interpretar de forma relaxada, amb bona posició corporal i amb deseiximent.

2) Interpretar a vista i transportar un text musical amb fluïdesa i comprensió. Improvisar alguna variació sobre dit text.

3) Mostrar coneixement dels efectes de l'instrument i aplicar-lo a la interpretació.

4) Mostrar coneixement de la doble i múltiple corda i aplicar-lo a la interpretació.

5) Inventar i executar, a partir d'unes característiques donades, exercicis d'aplicació dels coneixements teòrics.

6) Interpretar amb bandúrria i mandolina, de memòria, tot

o part d'un repertori d'obres, suficientment extens, per manifestar la capacitat d'expressió personal i l'adaptació a l'estil de l'autor.

Instruments de corda polsada del Renaixement i Barroc

Objectius generals

1) Disposar dels coneixements tècnics específics d'interpretació del llaüt renaixentista, del llaüt barroc i, si hi ha opció, de la viola de mà i de la guitarra renaixentista.

2) Estar familiaritzat amb els estils compresos entre 1500 i 1750 a fi d'interpretar-ne adequadament les obres que hi pertanyen.

3) Interpretar obres de tots els estils, gèneres i formes musicals del repertori escrit per als instruments de la família del llaüt entre 1500 i 1750.

4) Conèixer les passes i coreografies bàsiques de les danses renaixentistes, barroques i pre-clàssiques més importants.

5) Conèixer els diferents tipus i models de llaüt i d'instruments afins, així com les característiques diferenciadores.

6) Conèixer els diferents tipus d'escriptures per als instruments de la família del llaüt.

Continguts

- Els instruments de la família del llaüt i instruments afins.
- L'instrument i l'interpret. Posicions corporals. Tècniques i resolució de problemes habituals.
- Qualitat de so i pulsació: alternança de polze/index i d'index/mitjà amb acompanyament del polze.
- Escales, polifonia, acords i arpegis.
- Tècnica de la mà esquerra.
- Repertori (segles XVI, XVII i primera meitat del XVIII).
- Estils de llaüt solista amb o sense baix continu.
- Tablatures.

Objectius terminals

1) Mostrar l'actitud física i la respiració que facilitin la millor traducció dels continguts musicals de les obres interpretades en els diferents instruments utilitzats.

2) Conèixer les dues posicions històriques, instrument penjat o recolzat, i altres posicions que permetin soltesa en l'acció de mans i cos.

3) Mostrar capacitat per encordar, trastejar i resoldre problemes habituals com: separació de cordes i alçada de cella i pont.

4) Demostrar en la interpretació de les obres l'aplicació dels elements tècnics referits a: pulsació, qualitat de so,

escales, polifonia, acords, arpegis, accions de la mà esquerra i conjunció de mans.

5) Mostrar capacitat per interpretar obres del repertori solista i d'acompanyar a partir d'un baix xifrat, com a mínim, amb dos instruments i afinacions diferents, una de renaixentista i una altra de barroca.

6) Llegir a vista, amb fluïdesa, tablatures de tipus francès i italià, renaixentistes i barroques, com a solista o com a acompanyant, i de continu.

Oboè

Objectius generals

1) Conèixer i valorar la importància de la relaxació, la respiració diafragmàtico-abdominal i el domini i la consciència del propi cos per obtenir la necessària tècnica de l'instrument al servei de la interpretació.

2) Valorar el treball individual, escoltant-se i desenvolupant la sensibilitat auditiva encaminada a tenir sentit crític.

3) Valorar la pràctica musical en grup per aprendre a escoltar els altres mentre estan tocant, i participar en activitats musicals, fent música en grup i -si s'escau- dirigit-lo.

4) Assolir la unitat cos-instrument, aconseguint una postura que mantingui la verticalitat del cos.

5) Posseir domini en la fabricació de les canyes, com a element indispensable per a l'obtenció d'un criteri propi de la sonoritat de l'instrument.

Continguts

- Sistema sonor de l'instrument i la canya vinculats amb l'embocadura i el control de la respiració.
- Sonoritat, digitació i articulació.
- Vibrato: amplitud i freqüència.
- Qualitat del so.
- Escales majors i menors en totes les tonalitats; intervals en combinacions diverses; arpegis. Escala cromàtica.
- Fraseig, dinàmiques i expressió en funció de l'estil.
- Fabricació de canyes.

Objectius terminals 1) Demostrar control de la freqüència, l'amplitud, la variabilitat, la regularitat i el domini dels elements productors.

2) Executar estudis de dificultat creixent per valorar aspectes tècnics: escales, arpegis, intervals,..., tipus de staccato, legato, vibrato i fraseig.

3) Confeccionar canyes mostrant domini del lligat, del rebaixat i de la resolució dels principals problemes que es poden presentar.

- 4) Mostrar coneixement dels orígens i l'evolució de l'instrument (segles XVII-XX) i dels instruments veïns.
- 5) Interpretar concerts per a oboè i orquestra, oboè i clavicèmbal/piano, música de cambra i orquestra.
- 6) Valorar el control de la columna d'aire com a l'element més important en la producció del so.

Orgue

Objectius generals

- 1) Conèixer la història general de l'orgue, les diferents escoles d'orgueneria i la diversitat estilística i estètica de la música per a l'instrument, segons les èpoques i els països.
- 2) Posseir i utilitzar els coneixements bàsics d'orgueneria i de les possibilitats sonores de l'orgue.
- 3) Aplicar a cada instrument i situacions concretes els coneixements adquirits quant a les bases acústiques de l'orgue.
- 4) Tenir un coneixement profund de la registració i saber-la utilitzar i adaptar segons l'instrument i de la música a interpretar.
- 5) Comprendre l'evolució històrica de la música d'orgue, les formes musicals organístiques, l'ornamentació i la retòrica musical aplicada a l'orgue.
- 6) Situar l'orgue en el seu context litúrgic i les seves aplicacions pràctiques pròpies d'aquest aspecte organístic.
- 7) Llegir a vista i improvisar a l'orgue a nivells bàsics.

Continguts

- Història de l'orgue.
- Conceptes bàsics d'orgueneria.
- El pedaler. Conscienciació espacial d'aquest teclat. Exercicis en teclats manuals i pedals. Independència i combinació simultània melòdica, rítmica i harmònica. Lectura a tres pentagrames.
- Articulacions, fraseig i toc d'orgue.
- Escoles organístiques. Estils d'ornamentació i registració. Tractats de registració i la seva aplicació pràctica.
- Formes musicals organístiques.
- Aspectes litúrgics de l'orgue. Funció litúrgica de l'organista.

Objectius terminals

- 1) Mostrar comprensió de la història de l'orgue, de la definició i de les diferències de les escoles d'orgueneria que menen a una utilització conscient de les possibilitats

acústiques de l'orgue.

- 2) Identificar la situació acústica concreta d'un orgue a fi d'adaptar-hi la seva tasca.
- 3) Mostrar un domini de l'art de la registració que li permeti la utilització adient de qualsevol orgue i/o música.
- 4) Llegir textos a tres pentagrames amb fluïdesa i expressió, demostrant la independència de les funcions del cos, els peus i les mans.
- 5) Realitzar un fraseig correcte de la música d'orgue practicant una articulació que s'adapti a qualsevol situació.
- 6) Interpretar correctament obres i partitures de diferents èpoques i estils, amb l'ornamentació i registració adients.
- 7) Analitzar les formes musicals organístiques i emetre una correcta retòrica musical en l'expressió de l'obra.
- 8) Posseir una pràctica litúrgica elemental amb coneixement de la funció litúrgica de l'orgue i comprensió de la seva evolució històrica.
- 9) Llegir a vista i improvisar a l'orgue a partir d'un text musical senzill.

Percussió

Objectius generals

- 1) Tocar tots els instruments de percussió de manera satisfactòria, amb coneixement suficient de la tècnica bàsica fonamental de cada instrument de percussió per afrontar la vida professional.
- 2) Disposar d'un repertori per a tots els instruments de percussió en una varietat de situacions.
- 3) Posseir una cultivada sensibilitat musical en relació als instruments de percussió.
- 4) Valorar la improvisació i la creativitat com a element molt adient en aquests instruments i el seu repertori.
- 5) Afinar les timbales perfectament.
- 6) Conèixer el folklore propi dels instruments de percussió, especialment els llatins.

Continguts

Caixa:

Fuses en pulsació de negra = 76 MM.

Semifuses en pulsació de negra = 60 MM.

Accents i paradidles.

Redobles: obert, tancat, amb accents i sense.

Rudiments.

Solos per a caixa amb diferents tipus d'escriptura.

Repertori orquestral.

Timbala:

Interpretació en tres, quatre i cinc timbales.

Semicorxeres en pulsació de negra = 132 MM.

Redoble.

Canvis d'afinació.

Diferents dinàmiques amb accents i sense.

Tècnica de glissando.

Diferents tipus d'escriptura.

Solos per a tres i quatre timbales amb diferents tipus d'escriptura.

Repertori orquestral.

Bateria:

Tècnica bàsica d'independència.

Improvisació.

Ritmes bàsics.

Solos, improvisacions, Àcadences i breaks.

Làmines:

Acords a quatre baquetes.

Tonalitats i velocitat.

Tipus de redoble en marimba.

Tècnica de "Stevens" en marimba.

Tècnica "Across Grip" en vibràfon.

Dampening i pedaling.

Solos per a xilòfon, marimba i vibràfon amb diferents tipus d'escriptura.

Repertori per a Mallet-ensemble.

Repertori orquestral.

Instruments Folklorics i accessoris:

Tècnica bàsica per a tots els instruments.

Percussió combinada.

Improvisació individual i en grup.

Ritmes populars en els instruments llatins.

Repertori orquestral.

Conjunt de percussió:

Obres i solos per a percussió electrònica.

Repertori: estudis i obres per a conjunt de percussió.

Objectius terminals

1) Interpretar obres de grau de dificultat adient al nivell, de memòria, amb total comprensió i utilitzant una mesura correcta, una afinació perfecta, un fraseig molt definit i un ritme segur.

2) Tenir una tècnica de velocitat i tonalitats.

3) Dominar la interpretació en totes les dinàmiques.

4) Mostrar un bon coneixement de la música de grup de cambra de percussió i haver desenvolupat la musicalitat cambrística, utilitzant la improvisació com a element creatiu de la percussió.

5) Executar de memòria, sol i també en percussió combinada, obres de grau de dificultat adient, amb criteris interpretatius ben definits segons l'estil.

6) Disposar d'un repertori adient d'obres per a tots els instruments de percussió, especialment dels de làmines, interpretables en concerts públics.

7) Disposar d'un repertori a solo, tenir coneixement suficient del repertori orquestral propi de cadascun dels instruments, i tenir una experiència bàsica en conjunts de percussió.

8) Llegir a vista, amb correcció i expressivitat, obres i estudis del nivell usual a la pràctica artística professional.

9) Demostrar un nivell òptim en cada un dels instruments de percussió, que permeti, si escau, afrontar les exigències del grau superior.

Piano

Objectius generals

1) Aconseguir una interpretació acurada i expressiva, fruit de l'anàlisi de les obres, d'acord amb l'estil i època dels autors.

2) Desenvolupar la sensibilitat auditiva, com a base per crear una sonoritat de qualitat i adquirir la tècnica necessària com a mitjà per assolir una correcta interpretació.

3) Desenvolupar progressivament la capacitat de treball independent, racionalitzant i metoditzant la pràctica de l'estudi.

4) Valorar i aplicar l'activitat creadora i la imaginació a qualsevol tipus de relació amb l'instrument.

5) Adquirir i aplicar satisfactòriament tècniques de lectura a vista i de memorització.

Continguts

- Consolidació de la tècnica de base, sempre amb el control de l'oïda per poder apreciar les diferències de so resultants.

- Treball progressiu del control del pes que permeti el domini dels diferents plans sonors.

- Aprofundiment de l'estudi de les notes dobles i de les octaves.
- Desenvolupament, de forma conscient, dels diferents tipus de memòria: visual, analítica, muscular i auditiva.
- Hàbits d'interrelació de les diferents disciplines a fi d'aconseguir la màxima fidelitat en la interpretació.
- Preparació psicològica que afavoreixi el rendiment més alt, tant en el treball individual com en la interpretació en públic.
- Estímul de la lectura de llibres relacionats amb la interpretació i l'estudi del piano.

Objectius terminals

- 1) Estar en possessió d'una tècnica i maduració musical adequada.
- 2) Aplicar la tècnica a la interpretació, sense traves, d'obres bàsiques de la literatura pianística.
- 3) Ser autònom en els plantejaments i estudi, a tots els nivells, de certes obres del repertori clàssic de mitjana dificultat.
- 4) Interpretar en públic obres de diferents èpoques i estils, mostrant domini de la situació.
- 5) Aplicar les tècniques i recursos de memorització al repertori.
- 6) Conèixer i valorar adequadament les tendències musicals contemporànies i contemplar-les en el repertori propi.

Saxòfon

Objectius generals

- 1) Adoptar una posició corporal que afavoreixi la relaxació, la concentració i la respiració.
- 2) Utilitzar els músculs de forma natural i relaxada per assolir una interpretació correcta.
- 3) Assimilar els diferents tipus d'atacs.
- 4) Executar en funció de l'estil de les obres atenent especialment al tipus de vibrato i als recursos utilitzats en la música contemporània.
- 5) Dominar les tècniques de la lectura a vista i la transposició.

Continguts

- Projecció i qualitat del so, afinació estable, control del timbre i de les dinàmiques.
- Escalles majors i menors: combinacions intervàliques.
- Arpegis majors, menors, de sèptima de dominant i sèptima disminuïda.
- Treball d'afinació en octaves i en grup de diferents

estils.

- Diferents tipus d'staccato.
- Recursos interpretatius per a la música contemporània.

Objectius terminals

- 1) Executar exercicis i estudis amb la màxima precisió en l'afinació fent ús de l'oïda intervàlica.
- 2) Utilitzar amb naturalitat i relaxació els músculs buccals per aconseguir un so estable i equilibrat en tots els registres del saxòfon.
- 3) Utilitzar amb naturalitat i relaxació els músculs de les mans per assolir agilitat de dits i tocar l'instrument amb seguretat i velocitat.
- 4) Executar exercicis i estudis atenent: l'homogeneïtat en el timbre; la regularitat de dits i el tempo; el manteniment de la columna d'aire; la distinció, la precisió i la claredat en els atacs; la flexibilitat d'emboadura; la independència en les diferents articulacions; la relaxació del cos i la qualitat del so.
- 5) Executar escales en graus conjunts, segones, terceres i quartes i cromàtiques en qualsevol tonalitat i tipus d'articulació (velocitat: negra=100 en les quartes i negra=120 en la resta).
- 6) Executar arpegis majors i menors en qualsevol tonalitat i de sèptima de dominant i de sèptima disminuïda.
- 7) Mostrar domini en la realització de vibrati, interpretats d'acord amb l'estil de l'obra.
- 8) Mostrar coneixement dels recursos interpretatius de la música contemporània: harmònics, sons múltiples, veu-so, frullato, slaps...

Tenora i Tible

Objectius generals

- 1) Controlar el procés de respiració així com la regularitat i la constància de la columna d'aire per aconseguir una bona emissió del so i fraseig, i la reducció de la fatiga física i psíquica.
- 2) Aconseguir una embocadura natural i relaxada per aprofitar al màxim els recursos de l'instrument i per a la reducció de la fatiga física i psíquica.
- 3) Obtenir un bon vibrato amb control de la qualitat i afinació del so.
- 4) Conèixer el muntatge i fabricació de canyes (llengüetes) i saber-les manipular i rebaixar per al seu correcte funcionament.
- 5) Diferenciar els estils musicals existents i adaptar-se, en la interpretació, als trets que els caracteritzen.

6) Conèixer les noves tècniques d'expressió contemporànies.

Continguts

- Notes tingudes. Afinació i dosificació de l'aire.
- Control i homogeneïtat dels dits. Escales i arpegis.
- El so: matisos i altures. El vibrato.
- Recursos tècnics. Estudis progressius.
- Recursos expressius.
- Estudis i exercicis atonals. Llenguatges contemporanis.
- Repertori bàsic.
- Fabricació i manipulació de canyes.

Objectius terminals

- 1) Combinar de manera idònia els elements de l'instrument i els anatòmics: músculs facials, llengua, dents, llavis, pulmons i músculs posturals.
- 2) Utilitzar correctament els elements que intervenen en la producció del vibrato per a l'emissió de sons en diferents matisos i altures.
- 3) Manifestar domini de la tècnica del muntatge, fabricació i conservació, manipulació i rebaix de canyes i d'altres aspectes acústics, mecànics i de funcionament de l'instrument.
- 4) Executar exercicis tècnics en diversos ritmes mostrant control i homogeneïtat dels dits.
- 5) Executar escales i arpegis en qualsevol de les tonalitats practicables i en diferents articulacions i modalitats intervàliques.
- 6) Executar estudis progressius a tots els nivells: velocitat en lligats, en picats i en tessitures extremes.
- 7) Executar estudis lents mostrant domini dels recursos de l'expressió musical: matisos, reguladors, articulació, vibrato, línia del fraseig i color del so.

Trombó i Tuba

Objectius generals

- 1) Valorar la posició correcta del cos en la interpretació.
- 2) Obtenir una bona emissió del so derivada del control relaxat de la columna d'aire.
- 3) Formar una embocadura correcta que permeti manifestar les possibilitats de l'instrument i la solució dels problemes tècnics que puguin aparèixer.
- 4) Conèixer les diferents digitacions/posicions i la seva convenient utilització.
- 5) Controlar l'afinació i qualitat del so.

6) Interpretar amb seguretat i autonomia basant-se en el coneixement de la tècnica i repertori.

Continguts

- Escales i arpegis.
- Notes pedals.
- Igualtat de timbre i so en els diferents registres.
- Registre agut.
- Digitacions i posicions.
- Ornaments: trinos, grupets, appoggiature, mordents.
- Doble i triple picat.
- Fraseig.
- Recursos d'efecte i d'expressió: legato, sforzando, staccato, picat, picat-lligat.
- Instruments afins al trombó de vares (trombó de pistons) i a la tuba (bombardí-tuba menor).

Objectius terminals 1) Adoptar una correcta posició del cos que faciliti la respiració i eviti lesions traumatològiques posteriors.

- 2) Mostrar destresa suficient en l'aplicació conscient dels mecanismes de producció i modelatge del so.
- 3) Mostrar capacitat d'executar escales i arpegis amb regularitat i velocitat.
- 4) Assolir l'homogeneïtat del timbre en tots els registres de l'instrument.
- 5) Executar amb domini suficient dels diferents tipus d'articulació i amb un fraseig correcte.
- 6) Mostrar un domini semblant d'aquests procediments i destreses en els instruments afins.
- 7) Interpretar fent ús dels coneixements de les digitacions/ posicions i aplicant les més convenientes amb criteri propi.

Trompa

Objectius generals

- 1) Valorar la trompa com a part d'un tot que és l'art de la Música, llenguatge expressiu en constant evolució.
- 2) Aplicar els coneixements de relaxació, postura corporal i respiració per aconseguir una correcta emissió del so i un fraseig agraït.
- 3) Aplicar els coneixements teòrics i pràctics de la formació de l'embocadura per facilitar la manifestació de les diferents possibilitats de l'instrument.
- 4) Identificar els exercicis necessaris per resoldre una dificultat tècnica concreta que es pugui presentar en qualsevol moment.

5) Utilitzar tots els recursos coneguts per mantenir una afinació correcta.

6) Llegir a vista fluïdament en totes les claus d'ús més freqüent per rendibilitzar el temps d'estudi.

7) Conèixer la teoria i practicar el transport.

Continguts

- Qualitat del so, afinació i timbre.

- Escales majors, menors i cromàtiques.

- Intervals. Arpegjis.

- Pedals.

- Harmònics de posicions fixes.

- Els ornaments i la seva interpretació. Trinos.

- Transport. Acompanyament.

- Acústica de l'instrument. Tipus de trompa.

objectius terminals 1) Tocar amb relaxació, sense tensions i respirant correctament.

2) Aplicar conscientment els diferents mecanismes de producció del so, regulació de la intensitat i de la seva altura: llavis, dents, llengua, diafragma.

3) Fer servir la mà dreta correctament per controlar i corregir l'afinació.

4) Executar escales majors, menors i cromàtiques en totes les tonalitats i articulacions, i en tota l'extensió de la trompa, així com intervals de tercera a dues octaves, picats, lligats i combinats, i arpegjis de tònica, de sèptima de dominant i de sèptima disminuïda, en totes les tonalitats, picats, lligats i combinats.

5) Executar estudis melòdics adequats per al treball del transport i de la lectura a vista.

6) Mostrar domini en el lligat d'harmònics en posicions fixes i en l'execució de trinos com a màxim exponent del lligat d'harmònics de posicions fixes.

7) Executar estudis que requereixin la utilització de totes les digitacions en qualsevol tonalitat amb les trompes en fa i si bemoll.

8) Mostrar coneixement dels efectes especials que es poden produir amb la trompa.

Trompeta

Objectius generals

1) Respirar correctament desenvolupant la capacitat pulmonar amb correctes inspiració i expiració, per assolir un bon control de la columna d'aire (uniforme i constant).

2) Obtenir una correcta emissió del so (relaxada i fàcil), mitjançant un atac precís i lleuger.

3) Disposar d'una bona embocadura per aprofitar les possibilitats de l'instrument.

4) Conèixer les digitacions de l'instrument i la seva correcta utilització.

5) Llegir a vista i transportar amb l'instrument, mitjançant material d'orquestra adequat al nivell corresponent.

Continguts

- Escales i arpegjis.

- Registre agut.

- Ornaments: trinats, grupets, appoggiature, mordents.

- Literatura solista de l'instrument.

- Doble i triple atac.

- Fraseig musical.

- Recursos d'efecte i expressió: legato, sforzando, staccato, atac, atac-lligat.

- Igualtat sonora i tímbrica en tots els diferents registres.

Objectius terminals

1) Demostrar un adequat domini corporal envers l'execució instrumental, amb relaxació i control de la respiració.

2) Executar escales i arpegjis, amb diferents articulacions, en tota l'extensió de l'instrument.

3) Executar estudis i obres mostrant un desenvolupament auditiu notable que permeti el control de les possibilitats sonores de l'instrument -afinació, dinàmica...

4) Demostrar una notable capacitat de lectura a vista, així com coneixements de transport a les tonalitats més usuals de l'instrument.

5) Mostrar criteri personal a l'hora d'interpretar pel que fa a l'aplicació dels recursos d'efecte i d'expressió, per tal d'assolir un fraseig satisfactori.

6) Disposar d'un repertori suficient de literatura solística per a trompeta.

Viola

Objectius generals

1) Expressar sentiments musicals a través de l'instrument i el repertori assolit.

2) Controlar la respiració en relació als moviments de l'arc.

3) Controlar l'afinació, utilitzant la sensibilitat auditiva i estètica.

4) Dominar els diferents estils de la literatura musical representativa de l'instrument per tal de subordinar la tècnica instrumental en el seu conjunt -so, ritme, vibrato,

cops d'arc, etc.- a les exigències de la interpretació.

5) Conèixer i tendir a utilitzar plenament les possibilitats sonores de l'instrument, derivades d'una bona afinació, el perfeccionament del vibrato i el domini de l'arc.

Continguts

- L'instrument i l'interpret.
- Cops d'arc fonamentals.
- Posicions fixes.
- Digitacions i canvis de posicions.
- Vibrato, legato, glissando, trinat.
- Escales, arpegis, intervals.

Objectius terminals

- 1) Resoldre exercicis de coordinació de respiració, cops d'arc, intensitat del so.
- 2) Mostrar domini de les posicions fixes i dobles cordes atenent l'afinació i l'equilibri sonor.
- 3) Executar escales i arpegis, majors i menors, en tres octaves, amb diferents cops d'arc: martellato, spiccato, staccato, saltillo i Legato.
- 4) Executar exercicis de canvi de posició alternant diferents intervals, en totes les tonalitats i ritmes diferents.
- 5) Executar, amb diferents digitacions, exercicis i estudis que requereixin canvis de posició sobre una mateixa corda.
- 6) Demostrar posseir la tècnica necessària per interpretar adequadament trinat, vibrato, legato, glissandi, d'acord amb els requeriments de l'obra interpretada.
- 7) Interpretar obres, algunes de memòria, del repertori de Música de Cambra i Orquestra, amb especial atenció al Barroc i al Classicisme.

Viola de Gamba

Objectius generals

- 1) Ser conscient de què és i què es pot fer amb la viola de gamba.
- 2) Dominar la tècnica de l'instrument pel que fa als moviments necessaris per fer que la música resultant sigui la pretesa.
- 3) Tocar de memòria, amb capacitat d'improvisació i d'ornamentació.
- 4) Adoptar una posició correcta de mà i braç esquerres, amb relaxació i fermesa, per poder tocar amb velocitat i ornamentar adequadament, amb un ple domini de l'afinació.
- 5) Aconseguir una bona conducció de braç i canell drets,

relaxada i natural, controlant el contacte de l'arquet amb la corda a efectes d'aconseguir un bon so.

6) Coordinar els moviments d'ambdues mans.

Continguts

- Tècnica de la mà dreta.
- Tècnica de la mà esquerra.
- Afinació de l'instrument i col·locació de trasts.
- Tipus de violes.
- Estils de viola solista amb o sense baix continu: recercades i divisions, lyra way o tabulatura, música francesa, música alemanya, música italiana i espanyola, música anglesa.
- Ornamentació, glossa i improvisació.
- Transport.
- Repertori de: viola sola, viola amb baix continu, música vocal i instrumental del renaixement, baixos continus en música mesurada i no mesurada, música per a dues violes soles, trio sonates fent una de les parts obligades, consort.

Objectius terminals

- 1) Mostrar domini de la tècnica de la mà esquerra quant a: agilitat de dits, agilitat de fer acords i domini de les posicions del mànec.
- 2) Mostrar possessió de la tècnica de l'arc en els aspectes d'articulació, diferents tipus de sons i caràcters, ús de les dobles cordes i dels acords, i netedat i precisió en l'articulació i en els canvis de corda.
- 3) Executar estudis i obres manifestant coordinació de moviments en violes de totes les mides.
- 4) Mostrar coneixement de l'escriptura en tabulatura i de les diferents maneres d'afinació de l'instrument.
- 5) Interpretar obres del repertori amb afinació i domini de la col·locació dels trasts.
- 6) Manifestar domini en els diversos estils d'ornamentar, glossar i improvisar.
- 7) Disposar de repertori i interpretar-lo adequadament a les característiques de les obres en què intervingui amb funció de consort i de baix continu.

Violí

Objectius generals

- 1) Adoptar la posició corporal adequada per a la correcta col·locació de l'instrument, d'acord a la seva configuració anatòmica.
- 2) Comprendre la incidència dels moviments en el maneig de l'instrument basant-se en la pròpia consciència

corporal, i disposar dels hàbits motors fonamentals i d'un bon concepte rítmic a fi d'exercir un correcte control dels moviments.

3) Tocar l'instrument amb la flexibilitat i la relaxació necessàries per a l'activitat coordinada de l'arc i de la mà esquerra.

4) Controlar l'afinació, utilitzant la sensibilitat auditiva i estètica, per aconseguir un perfeccionament continu de la qualitat sonora.

5) Dominar els diferents estils de la literatura musical representativa de l'instrument per tal de subordinar la tècnica instrumental en el seu conjunt -so, ritme, vibrato, cops d'arc, etc.-, a les exigències de la interpretació.

Continguts

- Plenitud i control del so.
- Tècnica de la mà dreta.
- Tècnica de la mà esquerra.
- Cops d'arc fonamentals: detaché, martellé, staccato, spiccato.
- Altres cops d'arc: marcato, portato, staccato volant, ricochet i bariolage.
- Exercicis, escales, arpegis i acords.
- El vibrato: diferents tipus i velocitats.

Objectius terminals

1) Executar estudis amb correcta posició, relaxació i coordinació de moviments.

2) Mostrar domini en l'ús de l'arc en totes les seves parts i com a un tot en els cops d'arc fonamentals, realitzats amb so expressiu en relació a la dinàmica, la conducció de la frase i l'obra musical.

3) Aplicar la tècnica adquirida a l'execució d'exercicis de dobles cordes, escales i arpegis en tres i quatre octaves en totes les tonalitats, escales en terceres trencades, escales en una corda amb 1, 2, 3 i 4 dits, escales cromàtiques, escales amb dobles cordes en dues octaves (terceres, sextes, octaves, desenes i octaves digitades), acords, harmònics senzills i dobles, pizzicato.

4) Executar obres mostrant domini del vibrato.

5) Considerar l'energia corporal com a principi de tot moviment, i una correcta respiració com a condició indispensable per a l'expressió artística musical relaxada, profunda i emotiva, amb plena confiança en un mateix.

6) Participar amb regularitat en activitats col·lectives que permetin la comunicació i transmissió d'entusiasme.

Violoncel

Objectius generals

1) Conèixer les possibilitats sonores de l'instrument derivades d'una bona afinació, el perfeccionament del vibrato, i el domini de l'arc i aplicar-ho a la interpretació amb sincronització entre ambdós braços.

2) Trobar l'equilibri en el conjunt d'elements que componen el so: velocitat i pressió de l'arc segons el registre en què es toca.

3) Controlar l'afinació, utilitzant la sensibilitat auditiva i estètica, per aconseguir un perfeccionament continu de la qualitat sonora.

4) Dominar els diferents estils de la literatura musical representativa de l'instrument subordinant la tècnica en el seu conjunt -so, ritme, vibrato, cops d'arc, etc.- a les exigències de la interpretació.

5) Conèixer i tendir a utilitzar plenament les possibilitats sonores de l'instrument, derivades d'una bona afinació, el perfeccionament del vibrato i el domini de l'arc.

Continguts

- L'instrument i el seu intèrpret.
- Tècnica de l'arc.
- Tècnica de la mà esquerra.
- Sonoritat.
- Oïda i afinació.
- Exercicis i estudis.
- Repertori.

Objectius terminals

1) Evidenciar el domini de la tècnica de l'arc quant a: posició de la mà a l'arc, amplitud de moviment, cops d'arc i canvis de corda.

2) Interpretar sense tensions, atenent la posició de la mà en el batedor, desplaçament per la superfície del batedor, extensió i canvis de posició, utilització del polze, dobles cordes, vibrat i harmònics naturals.

3) Aplicar la tècnica adquirida a l'execució d'exercicis de dobles cordes, escales i arpegis en totes les tonalitats, escales cromàtiques, acords, harmònics senzills i dobles, pizzicato.

4) Posseir la tècnica necessària per interpretar adequadament trinats, vibrato, legato, glissandi, en el context de l'obra interpretada.

5) Interpretar obres, algunes de memòria, del repertori de Música de Cambra i Orquestra.

Llengües estrangeres aplicades al cant

Introducció

L'estudi de les llengües estrangeres aplicades al cant té

una importància cabdal dins el desenvolupament de l'estudiant de cant, car aquest no tan sols utilitza el seu instrument, la seva pròpia veu, sinó que, a més, ha de transmetre un missatge articulat que variarà segons la llengua utilitzada, però que l'alumne/a ha de saber expressar correctament per tal d'establir la comunicació entre l'interpret i l'oient.

En la dicció lírica cal tenir en compte els aspectes de pronunciació correcta dels fonemes i d'enunciació precisa, clara i conscient dels fets o idees a comunicar, però han d'estar supeditats a l'expressió, que donarà sentit a la frase o cançó interpretada i farà possible la comunicació artística.

D'altra banda, l'estudi d'una llengua estrangera implica l'apropament a una cultura diferent a la pròpia amb el consegüent enriquiment que això significa per al desenvolupament de la personalitat de l'alumne.

El currículum parteix de la llengua materna dels alumnes per tractar els conceptes bàsics de fonètica i dicció i continua amb les altres: francesa, italiana, anglesa i russa, deixant a criteri dels centres i professors l'ordre i metodologia de l'ensenyament-aprenentatge, amb finalitats similars a d'altres, però afegint-hi la de l'aplicació al cant.

Objectius generals

- 1) Prendre consciència que la pronunciació adient i la comprensió suficient del text que es canta és indispensable per a la correcta interpretació.
- 2) Valorar l'aprenentatge de llengües estrangeres com un vehicle i font d'enriquiment personal.
- 3) Aplicar al cant els coneixements de fonètica de les llengües estrangeres estudiades.
- 4) Llegir i comprendre de forma global textos en qualsevol de les llengües estudiades.
- 5) Disposar d'un nivell de coneixement oral i escrit de la varietat estàndard que faciliti la comunicació.
- 6) Distingir els diferents registres de les llengües per poder interpretar els textos de forma escaient.
- 7) Valorar positivament la diversitat cultural i musical, i el coneixement de les llengües com a eina fonamental per viure-la.

Continguts

- L'aparell fonador.
- Elements bàsics de fonètica. Termes tècnics. L'alfabet fonètic internacional (API). Iniciació a la transcripció fonètica.
- Llengua materna. Classificació dels sons.
- Transcripció fonètica de textos. Estudi fonètic d'obres de

compositors en llengua catalana/castellana.

- Llengua alemanya, anglesa, francesa i italiana.
 - Aspectes referents a l'enunciació. Emissió correcta de les obres estudiades.
 - Correcció de possibles defectes de pronunciació.
 - Aspectes culturals. Cultura, cant i llengua estàndard.
- Altres registres utilitzats en el repertori. Aspectes culturals introduïts a partir de les obres a estudiar.
- Expressió. La interpretació expressiva i elements que la determinen.

Objectius terminals

- 1) Classificar els sons de les llengües estudiades i saber articular-ne una correcta emissió parlada o cantada.
- 2) Llegir i comprendre globalment el text d'una obra.
- 3) Pronunciar amb correcció en la interpretació de textos musicals de diferents llengües.
- 4) Utilitzar en una conversació, a nivell elemental, les llengües estàndard estudiades.
- 5) Mostrar, a propòsit d'obres estudiades, la possessió de coneixements bàsics sobre la cultura dels països d'origen dels autors.
- 6) Saber comunicar i expressar el contingut d'un text cantat en llengua estrangera.
- 7) Utilitzar la transcripció fonètica per a la interpretació de música vocal en llengües estrangeres.
- 8) Aplicar adequadament a la interpretació el coneixement del registre de llenguatge utilitzat en el text que es canta.
- 9) Coneixement i aplicació correcta al repertori dels elements que determinen la interpretació expressiva.

Música de Cambra

Introducció

La pràctica de la música de cambra és fonamental per integrar tots els aspectes teòrics i pràctics, tècnics i artístics, en el procés formatiu global de l'estudiant de música.

Constitueix un objectiu important en el desenvolupament del sentit de l'oïda, per a una millor percepció dels diferents plans sonors i de la funció de cada instrument en relació al conjunt, a la recerca d'un únic resultat estètic.

L'exigència de buscar de manera constant la uniformitat del so en els volums, vibrat, dinàmiques, atacs, fraseig, etc., entre instruments de naturalesa molt diversa, afavoreix el desenvolupament del sentit del diàleg i, com

a última finalitat, el de la comunicació.

En aquest sentit, la compenetració que demana la música de cambra, estimula l'intercanvi d'idees i fomenta una capacitat d'aprofundiment en l'anàlisi, difícilment assolible en el transcurs del treball individual.

El coneixement i la pràctica d'un repertori divers en èpoques i estils, ajuda l'alumne a ampliar la seva visió històrica, tècnica i artística de la música.

El fet d'aconseguir la percepció de l'obra en la seva integritat afavoreix la manifestació del sentit artístic de l'estudiant, que haurà de veure, en la realització final, la culminació de la creació de l'autor, entesa de manera unitària.

Objectius generals

- 1) Entendre la música de cambra com una pràctica que vehicula la integració i conjuminació de tots els aspectes teòrics i pràctics, tècnics i artístics, en el procés formatiu global de l'estudiant de música.
- 2) Veure en la música de cambra com una pràctica instrumental individual al servei d'una fita estètica col·lectiva comuna.
- 3) Treballar la música de cambra combinant la tasca individual, l'intercanvi respectuós i crític d'idees, la comunicació, la disciplina i la voluntat d'assolir una fita comú.
- 4) Valorar la pràctica instrumental dintre de formacions musicals com a un aspecte fonamental de la formació musical i instrumental.
- 5) Llegir amb fluïdesa i acoblament a la resta d'instruments.
- 6) Conèixer un repertori bàsic, divers i representatiu de les principals formacions en què es pot integrar el propi instrument.
- 7) Valorar la importància de la integració en grups estables i fomentar-ne la formació.
- 8) Valorar la música de cambra com una via de fruïment personal.

Continguts

- Sensibilitat de l'oïda. Percepció dels aspectes rítmics i d'afinació dintre del grup.
- Compenetració artística. Tempo, fraseig, color, articulacions, dinàmiques i altres.
- Principals conjunts de música de cambra. Trets característics i diferencials.
- Anàlisi d'obres. Estructura melòdica, harmònica i formal.
- L'obra i el seu context estilístic: tempo, articulacions, ornamentació i caràcter.

- Lectura a vista i memòria.

Objectius terminals

- 1) Demostrar precisió rítmica, ajust en l'afinació i equilibri sonor en la interpretació de grup.
- 2) Interpretar en grup amb la suficient compenetració artística en allò referent a tempo, fraseig, color, articulacions i dinàmiques.
- 3) Demostrar la integració adequada dintre del grup i la pròpia personalitat artística, en concerts públics, mitjançant la interpretació d'obres de diferents èpoques i estils.
- 4) Participar en grups, dintre o fora del centre, amb continuïtat i responsabilitat.
- 5) Mostrar agilitat suficient en la lectura a vista de les obres que permeti un treball lleuger i fluid.
- 6) Memoritzar una part del repertori.
- 7) Analitzar obres del repertori en qualsevol dels aspectes estudiats.
- 8) Integrar-se a la interpretació col·lectiva amb concentració, diàleg i disciplina.
- 9) Interpretar amb personalitat i amb consciència de la pròpia part dintre del grup.
- 10) Ser conscient de la importància de l'estudi individual previ a l'assaig.
- 11) Analitzar i valorar l'actuació del grup en els seus aspectes individuals i col·lectius.
- 12) Adquirir l'hàbit de simultaniejar la pràctica solística i cambística en el futur.
- 13) Gaudir en la pràctica de la música de cambra.

Orquestra/Conjunt instrumental

Introducció

L'assignatura Orquestra és fonamental dintre dels ensenyaments musicals. De la seva importància dintre del currículum, en són bona prova el percentatge sobre el total d'hores i la seva presència en tots els cursos de grau mitjà.

S'ha donat a l'assignatura el nom d'Orquestra o el de Conjunt Instrumental segons que l'hagin de cursar els alumnes d'especialitats corresponents a instruments amb presència a l'orquestra simfònica o a d'altres formacions menys nombroses, que, a més, poden contribuir a corregir els desequilibris numèrics que l'estructura de l'orquestra simfònica pot determinar respecte de la matriculació en el centre.

La pràctica orquestral ofereix una oportunitat única per educar la sensibilitat de l'oïda, en la percepció correcta de

tots els elements sonors integrats en el grup, des del propi treball individual.

També representa, de manera semblant a com ho fa la música de cambra, un dels mitjans més complets i eficaços per a la formació integral dels estudiants de música i una proposta de treball d'equip orientat en la recerca d'una única resolució estètica. En aquest sentit, la submissió a un sol criteri -el del director-, reclama l'exercici exigent i constant d'un rigorós sentit de la disciplina, sense que això hagi d'implicar una renúncia a entrar de manera particular en l'anàlisi i consideració dels aspectes formals i artístics de cada obra.

L'obligada convivència del músic d'orquestra amb instruments de característiques molt diverses li exigirà un control estricte dels volums sonors, dels components tímbrics, de les variants dinàmiques, del fraseig i de les articulacions, ja sigui dintre de la pròpia família instrumental o bé en la globalitat del conjunt, essent conscient en tot moment de la seva funció en el grup pel que fa a la interpretació de l'obra.

La pràctica instrumental conjunta permetrà que determinats instruments que, pel repertori existent, difícilment podrien integrar-se en grups de música de cambra, trobin també un mitjà per desenvolupar una tasca activa en la pràctica col·lectiva.

El coneixement pràctic d'un repertori extens i variat, que enclou formes musicals de gran riquesa i tradició, és un altre aspecte formatiu al qual es pot accedir i experimentar des de l'aportació individual.

En fi, aquesta assignatura esdevindrà un mitjà educatiu eficaç si la integració de l'alumne a l'orquestra és assumida com a complement necessari del treball quotidià i personal amb el propi instrument.

Objectius generals

- 1) Valorar la pràctica orquestral com a un aspecte fonamental de la formació musical i l'exercici professional de l'instrument.
- 2) Interpretar obres de diferents èpoques i estils incloses en el repertori de l'orquestra/conjunt amb una actitud responsable com a intregant del col·lectiu.
- 3) Formar part d'una orquestra o conjunt instrumental sotmetent-se a les normes i disciplina necessaries.
- 4) Desenvolupar la seva personalitat artística mitjançant la pràctica orquestral i la interacció amb el director i els altres components del col·lectiu.
- 5) Analitzar i valorar l'actuació de l'Orquestra/Conjunt Instrumental en els seus aspectes individuals i col·lectius.
- 6) Valorar la importància de la integració en col·lectius estables.

Continguts

- Sensibilitat de l'oïda. Aspectes rítmics i d'afinació.
- Llenguatge gestual de direcció.
- Interpretació. Aspectes tècnics i expressius.
- Assaigs parcials. Homogeneïtat sonora de les parts i seccions.
- Valoració de l'actitud responsable. Normes de comportament. Preparació, afinació prèvia, atenció, concentració, resposta a les indicacions del director, respecte al treball col·lectiu...
- Coneixement de les obres a interpretar. Funció, en el context general, del propi instrument i dels altres.
- Diferents estils i recursos interpretatius.
- Interpretació en públic.

Objectius terminals

- 1) Demostrar el domini del propi instrument i la integració adequada a l'orquestra/conjunt instrumental en concerts públics mitjançant la interpretació d'obres del repertori.
- 2) Mostrar fluïdesa suficient en la lectura per seguir les indicacions del director.
- 3) Tenir interès pel coneixement de les obres proposades a l'aula.
- 4) Participar amb disciplina en el treball conjunt o per seccions quant a: respiració, atacs, vibrato, arcades, afinació, articulació, ritme i fraseig, agògica i dinàmica.
- 5) Entendre el llenguatge gestual del director, en la globalitat dels seus signes, tant tècnics com expressius, i reaccionar-hi de forma immediata.
- 6) Ser conscient de la importància de l'estudi individual previ a l'assaig.
- 7) Aconseguir l'homogeneïtat de cadascuna de les parts.
- 8) Llegir a vista amb fluïdesa i acoblament a la resta d'instruments.
- 9) Participar en orquestres/conjunts instrumentals, dintre o fora del centre, amb continuïtat i responsabilitat.

Annex 3

Currículum de les assignatures optatives del grau mitjà dels ensenyaments musicals

Acompanyament

Introducció

La pràctica instrumental amb funció d'acompanyar requereix de l'interpret la capacitat de síntesi, el coneixement i l'exacta valoració i jerarquització dels diferents components a emprar.

En afrontar aquesta assignatura cal que l'alumne/a

posseeixi agilitat i capacitat de reacció en la lectura, un cert grau de destresa en l'execució instrumental i un bon coneixement de l'harmonia fonamental que li permeti entendre els diferents processos tonals.

El currículum de l'assignatura es presenta de forma unificada tot i que, en funció dels instruments i del seu repertori caldrà emfasitzar més o menys els diferents aspectes que es recullen en l'estudi.

Objectius generals

- 1) Reconèixer els diferents elements integrants del discurs musical i jerarquitzar-los en la tasca de l'acompanyament.
- 2) Sintetitzar les diferents fórmules d'acompanyament en conjunts d'harmonies compactes.
- 3) Comprendre les relacions dels acords amb la frase musical dins del context tonal.
- 4) Intepretar a vista amb agilitat, establint la relació melodia-acompanyament.
- 5) Improvisar i, si cal, ornamentar en un estil apropiat.
- 6) Entendre la funció de l'instrument acompanyant en el conjunt de l'obra a interpretar.
- 7) Posar els coneixements musicals i la destresa en la interpretació instrumental al servei de l'acompanyament.
- 8) Valorar adequadament la tasca d'acompanyament, tant musicalment com dins del procés educatiu.
- 9) Mostrar el coneixement més global possible de la funció acompanyant del propi instrument a través d'un repertori ampli i divers.

Continguts

- Improvisació. Harmonia única. Estructures harmòniques bàsiques (I - IV - V). Desenvolupament d'estructures rítmiques dins la frase. Frases quadrades i frases asimètriques. Procés pregunta-resposta en les estructures harmòniques. Valoració estètica de diferents estils.

- Harmonia aplicada. Valoració harmònica de l'obra.

Sintetització. Baix continu: enllaç d'acords, xifrat, realització i ornamentació. Grafies de les tabulatures i llurs escoles. Acompanyament sobre un baix xifrat donat.

- Lectura a vista. Introducció a les lectures harmònica i rítmica. Lectura a vista d'obres de diferents estils i èpoques. Lectura a vista amb caràcter d'acompanyament.

- Transposició. El transport com a desenvolupador de capacitats i reflexos. Diferents tècniques. Transport melòdic i harmònic. Transport de partitures de diferents estils i èpoques.

- Repertori, estils i pràctiques musicals.

- Memorització. Tècniques.

Objectius terminals

- 1) Posseir agilitat, domini tècnic i claredat estructural en les improvisacions melòdiques o melòdico-harmòniques.
- 2) Avaluar estèticament i estilísticament la improvisació i l'acompanyament.
- 3) Mostrar creativitat musical, aplicar-la a l'acompanyament i valorar, per comparació, la sonoritat resultant.
- 4) Aplicar criteris correctes que tinguin en compte elements harmònics, formals, dinàmics i de fraseig a la pràctica de l'acompanyament.
- 5) Conèixer i intepretar les principals tabulatures.
- 6) Realitzar els encadenaments d'acords d'un baix xifrat donat, a fi d'acompanyar un instrument melòdic o un conjunt instrumental.
- 7) Improvisar, a partir d'un baix, l'acompanyament d'obres o fragments musicals en l'estil apropiat.
- 8) Esquematitzar harmònicament diferents tipus d'acompanyament instrumental.
- 9) Interpretar a primera vista obres de diferents estils amb l'anticipació de reflexos necessària per a una execució fluida.
- 10) Identificar els acords d'una successió harmònica després de la seva audició.
- 11) Utilitzar les tècniques del transport adients a cada instrument, aplicant-les de manera pràctica en la interpretació de partitures de diferents èpoques i estils.
- 12) Valorar la pràctica de l'acompanyament com una faceta més i important dins de la relació global amb l'instrument.

Acústica, Informàtica i Tecnologia musical

Introducció

Aquesta assignatura conté dues vessants que tenen punts de contacte però que, en essència, són parcel·les ben diferents de l'educació musical i amb entitat pròpia cada una d'elles.

D'una banda, l'acústica ha de brindar la possibilitat -a aquells estudiants que així ho escullin- d'aprofundir en l'estudi de la matèria primera de la música que és el so, partint de coneixements bàsics, a voltes conceptuals, a voltes pràctics, que s'han donat al llarg del grau elemental i dels dos primers cicles del grau mitjà.

Les possibilitats d'aplicació dels coneixements d'acústica aplicada són immenses i, per tant, hem d'entendre que aquesta assignatura optativa no pot fer més que obrir una

sèrie de camps cada un del quals l'alumne interessat hauria d'aprofundir en el futur. El plantejament d'aquesta assignatura, en aquest sentit, és el d'una formació inicial, tot i la seva posició a final del grau.

La importància del procés tecnològic en tots els àmbits de la vida constitueix un fet enriquidor irrenunciable. La música contemporània no pot alliberar-se de la seva empremta tecnològica. S'han interessat per l'electroacústica: Boulez, Stockhausen, Berio, Messiaen, Carter, Penderecki, Ligeti. Molts d'ells han desenvolupat idees originals en la seva música instrumental tradicional. Acústica, suggerides a través del treball amb mitjans tecnològics, fet que ha produït una admirable relació simbiòtica entre electrònica i música, potser la característica més destacable de la música de la cultura contemporània occidental. La tecnologia i la informàtica aplicades a la música han potenciat, complementat i enriquit la professió musical amb un seguit de noves especialitzacions professionals i han revolucionat els mecanismes de comunicació i transformació d'informació. Des de la capacitat d'emmagatzemar una gran quantitat de dades en un reduït espai físic, fins a les aplicacions més específiques del so digital.

Finalment, cal tenir present que les eines pedagògiques que ofereixen la tecnologia de la informàtica aplicades a la música ajuden a entendre millor el fenomen sonor i el fet musical i poden assortir de possibilitats la imaginació creativa.

Objectius generals

- 1) Comprendre la naturalesa física del so i la seva relació amb la praxi musical.
- 2) Incrementar el coneixement dels recursos sonors.
- 3) Comprendre el funcionament de l'òrgan auditiu humà.
- 4) Aprofundir en l'estudi de la sensació sonora.
- 5) Posseir informació quant als avenços tècnics sonors: electroacústica, informàtica aplicada, manipulacions del so, nous instruments.
- 6) Estar familiaritzat amb els problemes acústics que suggereix l'entorn: acústica de locals, sonorització i insonorització.
- 7) Relacionar-se amb creativitat amb les noves tecnologies.
- 8) Relacionar els coneixements adquirits i les diferents aplicacions musicals: harmonia, consonància, tonalitat, musicalitat, afinació.

Continguts

- Acústica física: el so com a element bàsic de la música.
- Moviments oscil·latori, vibratori i ondulatori. Ones de pressió. Principi de superposició: teorema de Fourier.

Interferència i ones estacionàries. Ressonància.

- Acústica musical i psicoacústica: breu semblança històrica de l'Acústica i la Teoria Musical occidental.

Sensació sonora: qualitats del so, umbrals i límits. So i soroll. El diapassó. Consonància i dissonància. Expressió musical: fluctuacions dinàmiques i agòniques. Sistemes de denominació dels components de freqüència. Operacions i transformacions amb intervals. Sistemes d'afinació de la gamma. Sinestèsia auditivo-visual.

- Organologia: estructura generalitzada dels instruments musicals. Comportament acústic de les diverses famílies instrumentals: cordes, tubs sonors, vares, plaques, làmines i membranes.

- Acústica fisiològica: l'òrgan auditiu. Àmbits i limitacions auditives. L'òrgan de la fonació. Acústica de la veu.

- Acústica funcional: absorció, reflexió, refracció, difracció. Magnituds a tenir en consideració en projectes de sonorització i d'insonorització. Temps de reverberació: fórmules de Sabine, Eyring i Millington.

- Electroacústica. Evolució històrica. So electrònic.

Generadors de so analògics. Síntesi i anàlisi.

Manipulacions, filtratge i modulació. Alta fidelitat: micròfons i altaveus, monitorització, estereofonia.

Acústica al cinema, ràdio i televisió.

- Informàtica i tecnologia musical: funcionament esquemàtic d'un microprocessador. Llenguatges, memòries i programes.

Digitalització del so: teorema del mostreig. Codificació M.I.D.I. Aparells d'àudio digital: mostrejadors (SAMPLERS), D.A.T., disc compacte, seqüenciadors, reverbs, sincronitzadors, controladors, minidisc, D.C.C., CD-ROM...

Objectius terminals

- 1) Tenir coneixement de la fenomenologia complexa del so: com a element físic i com a reacció psicològica.
- 2) Conèixer l'evolució històrica de l'acústica i de la seva utilització artístic-musical a occident, segons èpoques i estils.
- 3) Posseir coneixements profunds en relació a les qualitats del so, i de les seves aplicacions. Comprendre els factors determinants de cada qualitat sonora i els aspectes que poden modificar-la. Conèixer els principals efectes i il·lusions auditives.
- 4) Comprendre els principals sistemes d'afinació de l'escala generats a través de la història i les problemàtiques que els suscitaren.
- 5) Comprendre l'estructura generalitzada dels instruments musicals i el comportament acústic de les diferents

famílies instrumentals.

- 6) Entendre la fisiologia de l'audició.
- 7) Conèixer el funcionament de l'òrgan de la fonació.
- 8) Saber valorar els factors importants per realitzar un projecte acústic d'un local.
- 9) Conèixer l'evolució de la tecnologia musical al segle XX.
- 10) Mostrar familiarització amb el llenguatge M.I.D.I.
- 11) Tenir coneixements bàsics d'alta fidelitat.
- 12) Entendre els diversos procediments de síntesi sonora.
- 13) Estar familiaritzat amb les aplicacions musicals de la informàtica.

Ampliació d'harmonia, contrapunt, anàlisi i forma

Introducció

Aquesta proposta curricular va dirigida principalment als alumnes que vulguin realitzar estudis de grau superior en especialitats com la composició i la direcció o en tasques d'investigació i docència, i complementa, en la seva vessant essencialment pràctica, l'assignatura de tercer cicle de grau mitjà Harmonia, contrapunt, anàlisi i forma. Atesa la seva especificitat, sense desatendre la part analítica, se centrarà particularment en la realització de treballs escrits que incentivin l'activitat creadora i imaginativa.

Així mateix, convindrà a veure l'alumne amb els procediments harmònics i d'ampliació de la tonalitat desenvolupats en la música dels principals compositors del segle XIX i principis del XX.

Caldrà també, per tal de preparar l'alumne en el camp de la instrumentació i en el seu futur treball d'orquestració, aprofundir el coneixement de partitures (de corals, de música de cambra i d'orquestra).

Objectius generals

- 1) Conèixer i aplicar els principals recursos d'ampliació de la tonalitat.
- 2) Conèixer i aplicar les principals tècniques contrapuntístiques.
- 3) Adquirir soltesa en l'escriptura homofònica i contrapuntística.
- 4) Aprofundir en l'estudi de la literatura musical.

Continguts

- Continuació de l'estudi d'ampliació de la tonalitat.
- Dominants secundàries i relacions amb la subdominant

menor.

- Extensió de la tonalitat: cromatismes, enllaços, enharmònics, acords alterats, suspensió de les funcions tonals...
- Harmonització de corals.
- El contrapunt en el marc de la tonalitat ampliada (les dominants secundàries i les relacions amb la subdominant menor).
- Aplicacions en la composició (cànons, invencions, preludis corals...).
- Principals models formals (continuació; tema amb variacions; minuè; scherzo...).
- Sentit direccional de la música estructura i prolongació.

Objectius terminals

- 1) Realitzar de forma escrita processos harmònics usant els continguts de l'assignatura.
- 2) Realitzar processos harmònics en funció d'esquemes donats (melòdics, harmònics, formals, estilístics o d'altres tipus).
- 3) Conèixer els principals models formals i els seus processos de creixement.
- 4) Realitzar anàlisis de textos musicals diversos: del repertori que treballa l'alumne, repertori habitual de la seva especialitat, i repertori de cambra i simfònic adequat.
- 5) Realitzar treballs en contrapunt invertible a dues, tres i quatre veus.
- 6) Conèixer els principals recursos contrapuntístics (inversió, augmentació, disminució, retrogradació).
- 7) Realitzar cànons a la quinta.
- 8) Realitzar cànons estrictes i infinits a l'octava.

Cant Gregorià

Introducció

El Cant Gregorià, com a matèria optativa del tercer cicle de grau mitjà, ofereix als alumnes la possibilitat de conèixer, d'una manera essencialment pràctica, però sense oblidar-ne la dimensió cultural i morfològica, uns gèneres i estructures musicals que, ateses les seves característiques, els han d'ajudar a comprendre la gènesi de la música a Occident. Tot això, però, sense pretendre aprofundir qüestions excessivament tècniques més pròpies del grau superior i de l'estudi de la Musicologia.

Per això, caldrà que aquesta assignatura tingui un plantejament eminentment pràctic que inclogui la lectura d'un repertori ampli, la seva interpretació, així com la seva anàlisi que mena no sols a l'estricta coneixement

d'aquesta música que va ser el llenguatge oficial de l'església cristiana i posteriorment catòlica al llarg de molts segles, sinó que doni eines que l'alumnat pugui aplicar posteriorment a altres àmbits del fet musical en tant que representarà un enriquiment cultural considerable.

Objectius generals

- 1) Gaudir amb l'audició i la pràctica del cant gregorià.
- 2) Conèixer la notació habitual del cant gregorià.
- 3) Practicar l'anàlisi musical que mena a un coneixement més aprofundit.
- 4) Conèixer i reconèixer els diferents gèneres i estructures formals.
- 5) Conèixer l'entorn cultural del Cant Gregorià i altres manifestacions musicals medievals.
- 6) Establir les relacions del Cant Gregorià amb altres manifestacions musicals medievals.
- 7) Valorar els coneixements sobre cant gregorià i aplicar-los a la pròpia formació musical global.
- 8) Conèixer adequadament la litúrgia per comprendre millor aquesta música.

Continguts

- Entorn històric-social.
- Principals etapes de desenvolupament i influències en la creació musical al llarg dels segles.
- Característiques que el defineixen: rítmiques, melòdiques, modals, morfològiques i de gèneres.
- Analogies en la creació musical anterior al segle XIV i amb la cançó popular.
- Etapes de l'evolució de l'escriptura musical.
- Repertori bàsic del cant gregorià.
- Lectura en la notació habitual.
- Pràctica coral d'aquest repertori.
- Anàlisi de repertori.
- Audició d'enregistraments significatius propis d'aquest repertori.
- Creació amb els elements propis d'aquesta música.
- Valoració del cant gregorià com a germen de la música europea.
- Hàbit d'apropar-se al cant gregorià amb desig de fruit, actitud participativa, esperit obert i capacitat crítica.
- Importància del cant gregorià en la pròpia formació musical.
- La litúrgia. L'ofici i la missa.

Objectius terminals

- 1) Escoltar i practicar el cant d'un repertori ampli i diversificat.
- 2) Practicar la lectura servint-se de la notació habitual d'aquesta música.
- 3) Llegir, sabent reconèixer i analitzar les principals característiques (rítmiques i melòdiques) en conjunció amb les particularitats de la llengua.
- 4) Reconèixer els gèneres sil·làbic, pneumàtic i melismàtic.
- 5) Reconèixer les diferents estructures formals de composició.
- 6) Reconèixer els diversos gèneres del cant gregorià.
- 7) Analitzar el repertori en el context litúrgic per al que fou creat. Conèixer la funcionalitat litúrgica del repertori.
- 8) Conèixer, a grans trets, l'entorn cultural, històric i social en què es genera i desenvolupa el Cant Gregorià.
- 9) Estudiar el període de formació i desenvolupament del Cant Gregorià a partir de la confluència de les diferents cultures musicals.
- 10) Estudiar l'origen i l'evolució pròpia del Cant Gregorià i la seva importància en el desenvolupament de les diferents cultures.
- 11) Conèixer i valorar les influències d'alguns dels seus elements en la creació musical posterior.
- 12) Saber-se servir dels elements estudiats en creacions pròpies.
- 13) Tenir l'hàbit d'estar al corrent de les manifestacions relacionades amb el cant gregorià que tinguin lloc en el seu entorn proper.

Educació corporal per a instrumentistes

Introducció

L'educació corporal de l'instrumentista implica el coneixement pràctic de com identificar i utilitzar el cos per a una harmoniosa execució instrumental.

Situa en primer terme la persona tot integrant l'esperit, la intel·ligència, els sentits i les emocions.

En ser la comunicació el fet més important de l'artista, el reeiximent del procés d'ensenyament-aprenentatge estarà condicionat per la possibilitat de l'alumne/a d'expressar en sons tot el seu món interior ple d'imatges, sentiments i emocions.

Perquè aquest interior s'expressi, flueixi, és imprescindible que s'identifiqui amb el cos i amb la seva llibertat de moviment.

Per a això és necessari disposar d'un mètode que

desenvolupi la consciència que cada moviment musical representi el desig d'una expressió (emoció-sentiment) profunda i poder sentir en el cap dels dits la sensació de tal expressió abans de tocar l'instrument.

Succeeix això mateix al cantant, el qual percep la dita sensació interior corporal correcta abans de l'emissió de la veu.

És important, en conseqüència, tenir en compte des del primer moment la posició correcta i el gaudi psicofísic, estimulants la bellesa del moviment interior i rebutjant el gest mecànic, aliè a la persona.

La música passa pel cos i emergeix dels nostres paisatges interiors.

El treball del cos ha de significar: ampliar la capacitat creadora, desenvolupar-la i gaudir-ne.

Objectius generals

- 1) Conèixer, acceptar, valorar i respectar el propi cos i controlar-lo emocionalment per tal de relaxar i controlar el to muscular a voluntat.
- 2) Desenvolupar seguretat i confiança durant la interpretació.
- 3) Dominar l'energia natural del cos i perfeccionar els seus moviments de forma creativa, lliure i plaent.
- 4) Programar el temps d'estudi tenint consciència dels recursos per no cansar-se i evitar els dolors.
- 5) Practicar la repetició creativa, en contraposició a la rutinària.
- 6) Comprendre la investigació psicofísica com un recurs interpretatiu fonamental.
- 7) Conèixer tècniques d'expressió, creativitat i comunicació corporal.

Continguts

- Origen i exercici de la força: columna, malucs, cames i peus. Quadríceps en cames, tríceps en braços i la seva equivalència en el dits.
- Posicions: assegut i dret.
- Independència de la lateralitat.
- Zones de l'afecte: sentiments-mans; imaginació musical-corporal.
- Mans: control de les mans fredes. Articulations; flexibilitat. Dits-polze.
- Autodomini: la percepció i la intel·ligència en relació a les mans i als peus. Desenvolupament de la relaxació, respiració, suspensió, velocitat i resistència. Preparació per a l'escenari.
- Tècnica d'estudi: investigació creatiu-corporal en

relació a la música. Problemes de concentració. Repetició creativa.

Objectius terminals

- 1) Conèixer i controlar emocionalment el cos, reconeixent les zones positives i problemàtiques.
- 2) Aplicar la repetició creativa, en contraposició de la rutinària al propi treball amb l'instrument.
- 3) Tenir consciència del propi cos en tot moment de l'execució instrumental per millorar l'expressió i el so.
- 4) Poder resoldre dolors, tensions o bloqueigs davant de qualsevol circumstància durant l'estudi de l'instrument i l'execució del concert, manifestant autonomia personal.
- 5) Conèixer els punts de suport necessaris per romandre dempeus o assegut, sense cansament.
- 6) Exercitar moviments per agilitar i enfortir les mans i els dits, en especial el polze.
- 7) Percebre i viure la relació llenguatge musical-cos i espai, en la comunicació musical.
- 8) Dominar una conducta de lliurament durant l'actuació.
- 9) Produir la temperatura adequada durant l'actuació.
- 10) Controlar el nerviosisme reforçant l'autodomini.
- 11) Valorar adequadament el coneixement del propi cos i de les tècniques esmentades per incrementar el rendiment.
- 12) Tenir l'hàbit de practicar els exercicis corporals necessaris amb criteri personal.

Estètica

Introducció

Tal com sembla, cada vegada és més difícil desmarcar-se de les opinions que els mass media emeten quotidianament pels mitjans que, òbviament, utilitzen. Això fa que les opinions que no són transmises per aquests siguin estranyes i, podríem dir, fins i tot, alienes al món de l'opinió general.

Darrera del fet de manifestar una opinió, s'hi troba sempre un interès per referir-nos, i darrera d'aquest voler referir-nos hi ha sempre una ètica, i en manifestar-se una estètica. No cal dir que no mostrar cap interès per manifestar-se també és un indicatiu, ja que, tanmateix, és una manera de referenciar-se.

En plantejar-nos l'ensenyament de l'estètica, bàsicament ens ha de guiar un sentit de formació ample, en què la reflexió sigui la via per la qual l'estètica no es plantegi com uns coneixements que sols s'han d'adquirir, sinó que més aviat s'han de viure.

Es proposa que el nombre d'alumnes per classe sigui

reduït ja que un nombre elevat no afavoreix gens la consecució dels objectius que es proposen.

En el pla d'acció tutorial s'haurà de vetllar perquè els alumnes que cursin aquesta assignatura ho facin al més tard possible dins del darrer cicle del grau mitjà, ja que es considera que l'assignatura d'estètica afecta diversos àmbits de qualsevol de les matèries artístiques que ens ocupen, i això demana una certa maduresa de l'alumne/a.

La finalitat d'aquesta assignatura optativa d'oferta obligada seria, doncs, la d'assolir, per mitjà de classes actives i participatives, dos punts que considerem bàsics: -1 Que l'alumne adquireixi consciència de com rep els valors, de caràcter ètic i estètic, amb els quals conviu quotidianament.

Un cop aconseguit el primer apartat caldrà afavorir, per mitjà de la discussió i confrontació, la pluralitat de postures que poden arribar a donar-se entre els diferents individus.

-2 Donar informació de caràcter estètic que sigui suficientment ampla i plural com perquè tota persona que participi pugui utilitzar-la i percebre-la com a motiu referencial.

Per tal d'aconseguir aquests dos punts es proposa que l'oferta del curs se centri preferentment en activitats com lectures comentades, ja siguin llibres d'assaig estètic, literatura novel·lada breu, contes, comentaris periodístics de totes les tendències político-sociològiques, etc., així com l'assistència a projeccions cinematogràfiques o de vídeo que es considerin adients per a la matèria, obres de teatre i concerts de música de totes les èpoques i tendències, i visites als museus que ofereixin els diferents vessants en què s'ha expressat la cultura pictòrica, així com a sales d'exposicions.

Es recomana que tota l'activitat que es realitzi sigui comentada posteriorment per escrit, ja que es considera que aquesta és una de les tasques que més ajuden a reflexionar sobre allò que es vol expressar.

Objectius generals

- 1) Valorar l'estètica molt més com uns continguts que cal viure que no pas com uns coneixements que cal adquirir.
- 2) Tenir consciència de com rep els valors, de caràcter ètic i estètic, amb els quals conviu quotidianament.
- 3) Utilitzar i percebre com a motiu referencial una informació de caràcter estètic que sigui suficientment ampla i plural.
- 4) Comprendre, valorar i expressar els diferents aspectes estètics que poden conformar el seu entorn, i aquells que, tot i ser-li aliens, siguin reconeguts generalment com a importants dins de l'entorn cultural en què es mou.
- 5) Tenir preocupació i hàbit d'ampliar els coneixements

referits a tot allò que té relació amb aspectes culturals, sociològics, que afecten l'estètica.

6) Tenir una disposició ampla per a tot allò que s'esdevingui en la societat actual i que faci referència a preocupacions de caràcter estètic-cultural.

7) Saber esbrinar quins principis regeixen en els denominats Àdogmatismes estètics i hi estan immersos.

Continguts

- L'estètica com a disciplina i com a actitud.
- Els aspectes ètics i estètics configuradors del propi entorn.
- Els dogmatismes estètics.
- Els moviments estètics principals de la cultura occidental, la seva localització cronològica i els seus trets bàsics.
- Observació de productes artístics que permetin la reflexió estètica.
- Ús i aplicació de fonts diverses per a l'aprofundiment en la vivència estètica.
- Adquisició del vocabulari necessari per a l'assignatura.
- Anàlisi i comentari de productes artístics i culturals diversos.
- Expressió escrita de l'activitat intel·lectual realitzada a l'entorn d'un producte cultural, i exposició i defensa oral de les pròpies idees.
- Relativització dels valors estètics majoritàriament acceptats.
- Hàbit d'apropar-se a productes artístics diversos amb actitud oberta, crítica i receptiva.
- Valoració de la importància de l'estètica en la pròpia formació musical i integral, i hàbit d'ampliació de coneixements referits a tot allò que afecti l'estètica.
- Voluntat i capacitat de sistematització del propi treball i preocupació per la seva execució i presentació correcta.
- Consciència dels valors ètics i estètics de la societat actual.
- Consciència i valoració de la pluralitat d'idees.
- Els continguts de l'estètica com a motiu referencial.

Objectius terminals

- 1) Valorar convenientment la importància de la reflexió estètica en la pròpia educació i en tota relació amb la música.
- 2) Diferenciar els trets bàsics que caracteritzen els diferents moviments estilístics que es donen en la història de la cultura d'occident.

3) Desenvolupar, amb un llenguatge escaient, un comentari de text que faci referència a qualsevol dels temes i activitats tractats durant el curs.

4) Reflexionar des de l'òptica de l'estètica, amb autonomia i criteri personal, sobre productes artístics que utilitzen llenguatges diversos.

5) Exposar i defensar públicament -en l'entorn classe, de manera crítica i respectuosa- els treballs que hagi realitzat per escrit.

6) Exposar oralment els principis ètics i estètics que s'inclouen en un text estètic llegit.

7) Tenir un grau correcte de domini i utilització del vocabulari específic de la disciplina i aplicar-lo convenientment.

8) Participar activament a les classes de forma constructiva.

9) Construir i exposar un perfil estètic imaginat que correspongui coherentment a una època de la història.

10) Situar l'època a la qual correspondrien els trets d'un perfil estètic imaginat, d'alguna actitud estètico-sociològica, d'un fet artístic o d'un personatge que es descriuen.

11) Acceptar el relativisme dels valors estètics acceptats majoritàriament, i la pluralitat ideològica.

Folklore Musical

Introducció

El coneixement i l'estudi de les músiques ètniques és un tema que dia rera dia acapara una major atenció des de tots els angles dels coneixements i dels estudis de les ciències humanes i socials.

L'expressió sonora com a mitjà de comunicació es veu avui com a un element integrant i insubstituïble dels comportaments dels individus. Aquests comportaments, els llocs comuns que ofereixen i els punts reiteratius que presenten són els que constitueixen el principi d'una identitat cultural i, en el nostre cas, d'una identitat cultural expressada mitjançant la música de tradició oral i popular: el Folklore Musical.

Els estudiosos i científics que han treballat el tema estan d'acord amb l'afirmació que no existeix al món cap raça, poble o grup humà que, per primitiu que sigui el seu status vivencial, desconegui el fet sonor o el poder del so organitzat, altrament de la música, conferint-li propietats i atribucions diverses de signe funcional, ritual o lúdic.

Així, doncs, la música tradicional i popular, el folklore musical, amb tots els camps d'expressió i d'interrelació que entre ells comporta: cant-dansa-intepretació instrumental, etc., i els nivells d'actitud que demana: ser subjecte actiu-executant o element passiu-receptor,

esdevé, sovint, una de les pràctiques més properes a l'afirmació de la identitat cultural pròpia dels individus que tant pot ser a través de les execucions de tipus personal com de les interpretacions col·lectives d'ells mateixos.

Objectius generals

1) Valorar les músiques dites "èxòtiques", "primitives", "tradicional", "popular", "ètniques", etc., de les distintes cultures.

2) Posseir un coneixement bàsic del repertori tradicional i popular relacionat amb la pròpia identitat cultural, i dels instruments tradicionals identificatius de la zona que li és pròpia: història, valoració social a través de les èpoques, iconografia amb ells relacionada i simbolismes implícits.

3) Valorar el repertori tradicional que ens aporta el coneixement d'un folklore musical amb les funcionalitats, els ritualismes, els mites o bé les creences que s'hi trobaven o s'hi troben encara relacionats.

4) Comprendre el fet de les constants evolucions a què estan subjectes els repertoris de la música tradicional.

També les valoracions diverses degudes als entorns socials, econòmics o polítics i les acceptacions establertes o canviant segons els moments i les èpoques dels pobles i cultures que les executen i les han estructurat.

5) Familiaritzar-se, a nivell de coneixement, amb l'audició i amb la possible interpretació de la música tradicional.

6) Tenir un coneixement bàsic i global de les grans àrees geogràfiques d'arreu del món, amb les seves corresponents ètnies i cultures, on es donen els grans tipus fonamentals de músiques tradicionals o ètniques.

7) Apropar-se a les músiques tradicionals i populars amb esperit analític que tingui en compte, com a mínim, el material sonor emprat, elements de tècnica musical, el fet interpretatiu i la funció social de cada producte musical.

Continguts

- La música tradicional i popular com a objecte de coneixements.

- Música tradicional i popular, i la seva vinculació amb les distintes cultures europees i extra-europees.

- La música tradicional i popular a Catalunya.

- Els fenòmens de comunicació, els fets rituals i els períodes cíclics i la seva vinculació amb la música tradicional i popular.

- Lèxic específic de la música tradicional i popular.

- Valoració, mitjançant els coneixements apropiats per fer-ho, de la importància de la música tradicional.

- Audició de fragments de música tradicional i popular de les diverses ètnies i cultures.

- La música tradicional de les grans àrees ètniques i culturals d'arreu del món.
- Organologia.
- Anàlisi de productes de música tradicional.
- Mètodes de coneixement i d'anàlisi de la música tradicional.
- Ubicació geogràfica i ètnica de músiques tradicionals per mitjà de l'audició.

Objectius terminals

- 1) Posseir uns coneixements concrets sobre les distintes músiques ètniques.
- 2) Mostrar el grau de criteris bàsics en la valoració d'aquestes músiques.
- 3) Mostrar el nivell d'adquisició de coneixements dels repertoris tradicionals estudiats.
- 4) Conèixer els diferents instruments tradicionals i la seva ubicació.
- 5) Resoldre les qüestions d'interrelació que es puguin plantejar en l'audició d'una música ètnica i la seva funcionalitat inherent.
- 6) Manifestar el coneixement adquirit del repertori tradicional i popular relacionat amb la pròpia identitat cultural.
- 7) Estar al corrent i assistir a les diverses manifestacions i produccions relacionades amb la música tradicional i popular que es trobin a l'abast.
- 8) Valorar adequadament l'enriquiment que representa l'aprofundiment en les músiques folklòriques.
- 9) Expressar-se correctament fent ús del vocabulari específic de la disciplina.
- 10) Reconèixer l'ètnia, cultura o àrea geogràfica a la qual pertany un producte de música tradicional.
- 11) Valorar adequadament la funció dels instruments en la música tradicional i popular.
- 12) Tenir una actitud oberta i crítica envers les constants evolucions que experimenten les músiques tradicionals i populars.

Instrument complementari

Introducció

El grau mitjà dels ensenyaments musicals està organitzat al voltant d'un instrument que és el que dona nom a l'especialitat elegida per l'alumne.

Això no significa que no pugui haver-hi l'ensenyament-aprenentatge de cap altre instrument en el currículum de l'alumne/a. Ben al contrari, l'assignatura d'Instrument

Complementari figura en els tres cicles del grau mitjà, com a optativa d'obligada oferta per als centres. A títol d'exemple es presenta tot seguit el currículum corresponent al piano, considerat com a instrument complementari. Per als altres instruments caldrà fer les adaptacions necessàries derivades de les seves pròpies característiques.

Aquest currículum és diferent del d'Instrument principal de l'especialitat de Piano perquè, tot i tractar-se de l'estudi del mateix instrument, els objectius i continguts són diferents. Així, com a Instrument Complementari es pretén que l'alumne/a domini solament els principis bàsics de tècnica pianística, però es dóna gran importància a la lectura i interpretació harmònica, a la utilització de l'instrument en les seves possibilitats polifòniques i a la capacitat de síntesi dels diferents aspectes que conté la partitura, objectius diferents dels establerts per a l'alumnat de l'especialitat de Piano.

Objectius generals

- 1) Practicar la lectura harmònica i el desenvolupament pianístic d'aquestes estructures.
- 2) Dominar els principis bàsics de tècnica pianística.
- 3) Conèixer i optimitzar les possibilitats sonores de l'instrument.
- 4) Llegir amb fluïdesa i capacitat de síntesi els diferents aspectes continguts a la partitura.
- 5) Integrar de manera global el piano en el procés d'aprenentatge.

Continguts

- Posició adequada del cos.
- Principis bàsics de la digitació pianística i dels pedals.
- Exercicis, estudis i obres de diferents èpoques i estils.
- Reconeixement i valoració dels diferents aspectes harmònics.
- El piano i la relació amb l'instrument propi de l'alumne.

Objectius terminals

- 1) Mostrar domini de la tècnica bàsica instrumental.
- 2) Interpretar obres de diferents èpoques i estils, mostrant posseir expressivitat i la tècnica necessària.
- 3) Posseir la preparació adient per a la lectura d'una partitura de plantejament contrapuntístic de relació melodia-acompanyament.
- 4) Resoldre exercicis de desenvolupament pianístic d'estructures harmòniques.
- 5) Descobrir l'estructura harmònica interna d'un fragment pianístic.

6) Acompanyar un solista vocal o instrumental mitjançant lectura a vista de composicions senzilles.

7) Conèixer les possibilitats melòdiques i harmòniques de l'instrument i saber-les utilitzar, i disposar de la suficient seguretat tècnica per utilitzar-ne les possibilitats polifòniques.

Música Antiga

Introducció

Si hi ha un tret netament diferenciador del fet musical del segle XX és la incorporació de les músiques compostes en el passat a la interpretació i el consum de música; amb justícia podem afirmar que la música d'avui a la nostra societat és la música de tota la nostra història. Però la impossibilitat d'abastar un cúmul tan gran de músiques ha portat a una situació d'una certa marginació d'unes i a la sobrevaloració d'altres. Entre les primeres caldria situar tant les obres provinents d'èpoques més remotes com bona part de les músiques produïdes en el nostre temps.

D'unes dècades ençà, cada cop és més acceptat que el cultiu de les músiques provinents d'altres moments històrics s'ha de fer amb uns criteris específics. Així, allò que en un principi fou una etiqueta -'Música antiga'- que tenia una cobertura estrictament cronològica, amb el temps tendí a designar una manera d'apropar-se a la música del passat.

La voluntat d'aquesta assignatura i la seva pròpia existència rau en la necessitat de compensar aquesta marginació que la música de determinats períodes històrics sofreix en el moment present, i en la necessitat que l'alumne tingui l'oportunitat de conèixer quins són -en el moment en què l'alumne ho treballi- els mecanismes més convincents i acceptats d'aproximació i estudi d'aquesta música. L'assignatura no ha de ser tant un aprofundiment de temes tractats a l'assignatura d'Història de la música com la introducció a uns mètodes, perspectives, escoles, tendències i resultats musicals que es refereixen a la música creada en un lapse de temps que té unes fronteres molt poc delimitades, així com la inculcació de l'hàbit de posar-se al dia en el coneixement i aplicació d'aquests mètodes canviants.

Si el projecte curricular del centre ho permet, els alumnes haurien d'iniciar aquesta matèria havent cursat Història de la música o, si més no, la part d'aquesta que afecta d'una manera més directa els temes d'estudi d'aquesta matèria optativa. El Pla d'acció tutorial hauria d'assegurar que es recomani de cursar-la especialment a aquells alumnes que han escollit especialitats instrumentals amb incidència especial en aquest camp com el clavicèmbal, la flauta de bec o la viola de gamba, sense detriment que també es pugui aconsellar a d'altres alumnes.

La matèria ha de tenir un caràcter eminentment pràctic, tant de relació amb l'instrument, com pel que fa a la discussió i anàlisi de textos de procedències diverses a l'entorn del món de la música antiga i a les pràctiques d'aplicació dels seus mètodes.

Objectius generals

- 1) Comprendre, valorar i utilitzar correctament el concepte canviant de música antiga.
- 2) Valorar amb justesa el lloc de la música antiga en el complex i ric panorama musical actual i en la seva pròpia formació.
- 3) Tenir criteris rigorosos i oberts per aproximar-se a realitats musicals cronològicament apartades de la nostra i gaudir-ne.
- 4) Valorar, defensar i respectar la música antiga de Catalunya entesa com a patrimoni musical propi.
- 5) Aplicar correctament i amb autonomia criteris propis de la música antiga a la pròpia pràctica musical.
- 6) Conèixer, localitzar i utilitzar correctament un repertori ampli de fonts que permetin un coneixement ampli i rigorós de la música antiga, mitjançant l'aplicació d'un concepte global del fet històric-musical.
- 7) Posseir l'hàbit d'ampliar els coneixements referits a la música antiga mitjançant l'estudi de textos i partitures, així com l'audició, la reflexió i l'intercanvi d'opinions.
- 8) Valorar i entendre les interpretacions i aproximacions a la música antiga com a meres hipòtesis d'un fet musical la tradició del qual s'ha trencat.

Continguts

- La música antiga com a categoria.
- Delimitació cronològica i conceptual del terme 'Música antiga'.
- Mètodes de la música antiga: el coneixement del context de la música estudiada. El so: els instruments i les tècniques d'execució i d'interpretació. La preparació de la partitura i/o la utilització de partitures originals o edicions crítiques. El coneixement dels teòrics i les cròniques de l'època. L'actitud de recerca rigorosa.
- Els diferents períodes, estils i principals escoles de la música antiga i els elements que els configuren.
- Les diferents tendències actuals -musicològiques, interpretatives...- en el conreu de la música antiga.
- Característiques dels instruments d'època, trets essencials de les seves tècniques d'interpretació, i eventual aplicació a la pròpia disciplina instrumental.
- Interpretació, anàlisi i discussió de textos, actuals i d'època.

- Edició/transcripció de partitures.
- Sistematització, execució i presentació correctes del propi treball.
- Hàbit de correcta aplicació d'aquests mètodes en tot contacte amb la música antiga.
- Hàbit d'apropar-se a la música antiga amb desig de fruir-ne, actitud participativa, esperit obert i capacitat crítica.
- Importància de la música antiga en la pròpia formació musical.

Objectius terminals

- 1) Tenir una visió clara de l'evolució que ha sofert el món de la música antiga en les darreres dècades, conèixer els noms i les tendències principals de la música antiga en el moment actual i incorporar aquest coneixement als criteris personals de consum de música.
- 2) Conèixer un cert nombre de publicacions relacionades amb la música antiga, així com un cert nombre de fonts originals importants per al coneixement de la música antiga, i analitzar-les amb la capacitat crítica que emana del coneixement.
- 3) Tenir capacitat d'argumentació a l'entorn de la polisèmia del terme "música antiga".
- 4) Tenir capacitat crítica i coneixements suficients davant qualsevol mostra de música antiga, ja es tracti d'una partitura, un instrument, o una interpretació musical, ja sigui en directe o enregistrada.
- 5) Tenir coneixement bàsic i capacitat d'aplicació dels mètodes principals de la música antiga en referència a les vies per al coneixement del context, la recreació del so i la preparació de partitures.
- 6) Tenir l'hàbit d'emprar amb rigor el vocabulari específic i propi de la música antiga.
- 7) Tenir criteri, capacitat i hàbit d'aplicació dels continguts referits a la música antiga a la pròpia pràctica musical.
- 8) Valorar correctament els coneixements referits a la música antiga en el conjunt de la pròpia formació.
- 9) Elaborar i presentar el treball propi amb correcció i claredat.
- 10) Desenvolupar l'hàbit d'escoltar música i assistir a concerts així com de llegir textos i partitures per tal d'ampliar la pròpia cultura referida a la música antiga.
- 11) Consultar bibliografia i discografia per fer treballs de síntesi sobre temes concrets que siguin realitzats amb rigor i mètode, i valorar aquesta tasca de recerca com a complement a la percepció musical i com a font d'enriquiment personal.
- 12) Tenir un domini del llenguatge oral i escrit que li

permeti d'expressar les conclusions del propi treball.

13) Valorar la importància de la partitura, la interpretació i els instruments emprats en la mesura que mediatitzen el coneixement que tenim de la música antiga.

14) Respectar tot fet i producte musical, gaudir amb un nombre de productes musicals diferents tan gran com sigui possible, i exposar els propis criteris sobre ells amb argumentacions raonades i lògiques.

Música Contemporània

Introducció

El fet musical actual es basa en la voluntat d'abraçar la música de tota la història de la societat occidental. Però la realitat és que el consum que es fa dels diferents tipus de músiques no és equilibrat des d'un punt de vista cronològic i hi ha, en molts casos, un oblit considerable de la música que s'està produint en l'actualitat. Segons l'opinió de diferents experts aquesta situació de trencament de la necessària i fluida relació entre el compositor i el que hauria de ser el seu públic s'aguditza després de la Segona Guerra Mundial amb la utilització massiva del serialisme i altres tècniques de difícil comprensió per a un públic sense una preparació específica.

La finalitat d'aquesta assignatura optativa d'oferta obligada hauria de ser doble. D'una banda introduir de forma sistematitzada l'alumne en les especificitats del llenguatge musical dels darrers temps -la frontera cronològica de la "música contemporània" serà responsabilitat de cada programació concreta- i del fet musical que se'n deriva. De l'altra, i en la mesura que s'acompleixi la primera, s'incidirà en la restitució de l'equilibri necessari entre la presència de música actual i les del passat en la nostra societat.

Serà interessant que s'opti per un ensenyament de caire molt pràctic, basat en la lectura, l'anàlisi i la discussió de textos i partitures, en l'audició de música -enregistrada i en directe-, i en les pràctiques encaminades a desxifrar les grafies específiques, per citar alguns exemples que considerem preferents.

És convenient que els alumnes que accedeixin a aquesta assignatura ho puguin fer amb un certs coneixements i unes vivències adquirides d'aquests tipus de música en altres matèries com llenguatge musical, harmonia o història de la música, a més del propi instrument. Arribats a aquest punt aquests coneixements i experiències s'haurien de sistematitzar i contextualitzar. Així, doncs, és necessària una connexió entre aquesta matèria i aquelles en les quals, sense una dedicació preferent a la música contemporània, s'hagin impartit coneixements d'aquesta àrea, i amb la d'Història de la música que, probablement, es cursarà simultàniament.

El Pla d'acció tutorial haurà de vetllar perquè cursin aquesta assignatura aquells alumnes que han mostrat un interès, inclinació o facilitat especials per aquest terreny de la composició musical o bé en aquells casos en els quals es fa recomanable per l'especialitat instrumental escollida.

Atès que el nucli d'aquesta matèria és, eminentment, el moment present, és especialment importat que l'alumne adquireixi els mecanismes i els hàbits que li permetin de mantenir-se al dia en el futur. Per això caldrà que les activitats d'aprenentatge incideixin en aquests hàbits: lectura de diaris i premsa especialitzada, contactes amb entitats organitzadores de concerts, relació amb associacions de compositors, coneixement de novetats discogràfiques...

Objectius generals

- 1) Comprendre, valorar i utilitzar correctament el concepte canviant de música contemporània.
- 2) Valorar de forma crítica el lloc de la música contemporània en el complex i ric panorama musical actual, i en la seva pròpia formació.
- 3) Expressar-se amb un vocabulari específic i propi de l'àrea, emprant-lo amb rigor i precisió.
- 4) Tenir criteris rigorosos i oberts per aproximar-se a realitats musicals diverses, incloent aquelles que són estèticament apartades de la pròpia.
- 5) Valorar, defensar i respectar la música contemporània feta a Catalunya.
- 6) Conèixer, localitzar i utilitzar correctament un repertori ampli de fonts que permetin un coneixement ampli i rigorós de la música contemporània.
- 7) Adquirir la preocupació i l'hàbit d'ampliar els coneixements referits a la música contemporània i posar-se al dia constantment, mitjançant l'estudi de textos i partitures, així com l'audició, la reflexió i l'intercanvi d'opinions.
- 8) Desenvolupar simultàniament les possibilitats de gaudi i de crítica aplicades a la música contemporània.

Continguts

- El concepte i l'abast cronològic de la música contemporània.
- Els instruments, els usos i llurs combinacions.
- Principals tendències, compositors i escoles.
- El doble camí de creixent llibertat i organització en la música contemporània.
- La incidència de músiques d'altres tradicions (no europees, jazz, pop...) en la música contemporània.
- La revolució tecnològica.

- Introducció a les grafies contemporànies més habituals i lectura i anàlisi de partitures.

- Audició activa, participativa i crítica d'obres representatives.

- Aplicació dels continguts conceptuals, pràctics i actitudinals a la pràctica musical quotidiana, ja sigui en la interpretació, l'audició, el consum...

- Interpretació, anàlisi i discussió de textos sobre la música contemporània provinents dels diferents estaments i col·lectius que s'hi impliquen.

- Sistematització, execució i presentació correctes del propi treball.

- Valoració del necessari coneixement del món actual per a la correcta comprensió de la música contemporània i les seves diverses raons de ser i direccions evolutives.

- Valoració de l'intercanvi cultural constant que caracteritza la música contemporània.

- Valoració dels coneixements de les noves tecnologies i de les lleis del mercat per a un major aprofundiment en la música contemporània.

- Importància de la música contemporània en la pròpia formació musical.

- Hàbit d'apropar-se a la música contemporània amb desig de fruit-ne, actitud participativa, esperit obert i capacitat crítica.

Objectius terminals

1) Tenir una visió clara i sintètica de l'evolució que ha sofert el panorama de la composició musical en les darreres dècades, conèixer els noms més importants i les tendències principals de la música contemporània, i aplicar aquest coneixement al propi consum de música.

2) Utilitzar un cert nombre de publicacions representatives vinculades amb el món de la composició contemporània.

3) Tenir capacitat d'anàlisi i de crítica, i coneixements suficients davant qualsevol mostra de música actual, ja es tracti d'una obra, un text, una teoria o opinió, o una interpretació, ja sigui en directe o enregistrada.

4) Valorar correctament els coneixements referits a la música contemporània en el conjunt de la pròpia formació.

5) Desenvolupar l'hàbit d'escoltar música i assistir a concerts, així com de llegir textos i partitures per tal d'ampliar la pròpia cultura referida a la música contemporània i mantenir-se al dia en el coneixement d'aquest món canviant.

6) Consultar bibliografia, discografia i eventualment altres fonts per fer treballs d'anàlisi i de síntesi sobre temes

concrets, que siguin realitzats amb rigor i d'acord amb una metodologia i normativa predeterminada, i presentats o expressats amb claredat, correcció i concisió.

7) Dominar el llenguatge oral i escrit per tal de poder expressar les conclusions del propi treball.

8) Respectar tot producte i fet musical, i exposar el propi criteri sobre ell amb argumentacions raonades i lògiques.

9) Optimitzar l'aplicació dels propis coneixements de tot tipus a l'estudi de la música contemporània, aplicant-los de manera global i integradora.

10) Gaudir amb un nombre de productes musicals diferents tan gran com sigui possible dins del terreny de la música contemporània.

11) Valorar la tasca de documentació com a complement a la percepció musical i com a font d'enriquiment personal.

12) Valorar la interpretació musical en directe i enregistrada com a vies genuïnament diferents de comunicació.

Organologia

Introducció

L'organologia s'ocupa de l'estudi dels instruments de música considerant aquests, però, com els objectes o els artífexs de so que l'home ha utilitzat per als seus comportaments de comunicació i també d'expressió artística des de la més alta antiguitat.

Segons l'etnòleg francès Marcel Mause, l'instrument de música és l'objecte que, etnològicament considerat, més i més lluny viatja. Així, doncs, la gènesi dels instruments reconeguts avui com a integrants de l'anomenada orquestra moderna i fins i tot d'altres dels continguts gràcies a les inventives personals assistides per l'electroacústica, cal cercar-la, a voltes, en aquells sonadors primitius que trobem encara en altres zones i en altres ètnies i que, en alguns casos, encara guarden aquell regust de primitivisme subjecte a determinades ideologies rituals, cícliques i religioses.

Aquesta assignatura ha de poder combinar -com a mínim- dos aspectes bàsics. El primer és la sistemàtica de l'organologia en la qual es pugui reflexionar sobre la noció canviant d'instrument musical, i conèixer i posar en joc les metodologies pròpies d'aquesta disciplina auxiliar de la musicologia: acústica, tècniques de construcció, tradicions interpretatives, etnologia, interpretació de documents iconogràfics i d'altres tipus, etc. El segon és l'aspecte més descriptiu que permeti la relació i comparació d'instruments de moments i cultures diverses que menin a una concepció global del tema. En cada cas les característiques de l'alumnat i del propi centre docent ens donarà criteris per decidir en quin punt rau l'equilibri

entre ambdues vessants.

Sigui com sigui, sí que és important que l'assignatura tingui un caire eminentment pràctic, que parteixi molt de l'audició i de les reproduccions d'instruments, ja sigui en vídeo, diapositiva, transparència o altres sistemes que permetin una aproximació al tema el més viva possible i que facin derivar la teoria i la sistematització de la pràctica i de les vivències personals de l'alumne.

També caldrà sospesar adequadament la conveniència de programar activitats d'ensenyament fora de l'aula com poden ser visites al Museu de la Música de Barcelona o altres centres que eventualment es puguin considerar d'interès: obradors de luthiers, altres col·leccions d'instruments, etc.

Objectius generals

1) Conèixer els instruments antecessors dels que avui configuren l'anomenada orquestra moderna.

2) Adquirir un coneixement bàsic sobre els lligams que els instruments de música els objectes sonors han tingut i tenen amb els rituals de la vida humana, amb els rituals cíclics i amb la comunicació dels diferents pobles i ètnies de la terra.

3) Tenir unes idees elementals clares sobre els processos evolutius que han intervingut en el desenvolupament dels instruments en si mateixos a través de les èpoques històriques.

4) Valorar el rol dels luthiers sabent el procés de transformació que en els instruments varen ocasionar al llarg del temps.

5) Saber catalogar, de manera elemental però dins dels paràmetres dels principis organològics bàsics acceptats internacionalment, els instruments de la música tradicional d'ètnies i cultures diverses.

6) Relacionar els diferents tipus d'interpretacions que es vinculen als diferents instruments.

7) Conèixer els instruments tradicionals catalans i els grups de música instrumental tradicional i popular de Catalunya, la seva evolució històrica i el seu moment actual.

Continguts

- Noció d'instrument musical.

- L'instrument musical com a objecte ritual i de cultura.

- Els vincles i les interrelacions dels instruments tradicionals i populars amb els diferents comportaments i models de vida de les distintes cultures i societats.

- Acústica de les diverses famílies instrumentals.

- Tècnica de construcció dels instruments.

- Tècnica de producció del so en els instruments.

- Classificació dels instruments musicals.
- Iconografia musical.
- Història de les principals famílies d'instruments i comparació amb els de les músiques tradicionals de cultures i ètnies diverses arreu del món. Relacions morfològiques i essencials.
- El coneixement dels instruments tradicionals i populars i la seva vinculació.
- Els instruments tradicionals a Catalunya. El flabiol. La gralla. El sac de gemecs.
- Agrupacions instrumentals en la música tradicional i al llarg de la història.
- La cobla catalana. Els seus antecedents i les seves configuracions.
- El concepte tímbric vinculat a l'instrument, a les seves agrupacions i combinacions, i a la seva funció social.
- Audició musical per a l'anàlisi, la comparació, la relació.
- Reconeixement dels principals instruments i agrupacions de cultures i moments històrics diversos.
- Museus i col·leccions d'instruments.

Objectius finals

- 1) Utilitzar de manera àmplia i crítica al concepte d'instrument.
- 2) Comprendre les lleis que han regit l'evolució de les principals famílies d'instruments i els lligams existents entre instruments de les mateixes famílies pertanyents a cultures diferents.
- 3) Entendre l'instrument en relació al sistema cultural en què existeix.
- 4) Comprendre les bases del funcionament dels principals instruments atenent-ne l'acústica, els principis de construcció i les tècniques interpretatives.
- 5) Utilitzar un repertori variat de fonts documentals per a l'estudi dels instruments.
- 6) Reconèixer els instruments tradicionals catalans, els seus antecedents i agrupacions principals.
- 7) Valorar críticament i reconèixer el concepte tímbric que va associat als instruments i llurs agrupacions.
- 8) Aplicar criteris d'anàlisi sistemàtica a l'audició de música tradicional i popular.
- 9) Valorar críticament l'instrument de música tradicional en tots els seus aspectes i funcions, tenint en compte la influència i la dependència que han tingut en la vida dels individus i en el comportament de les societats.
- 10) Reconèixer la ubicació cultural i geogràfica dels instruments de música tradicional i popular.

11) Aplicar els criteris de valoració inherents als instruments ètnics d'arreu a les peculiaritats genuïnes dels instruments catalans tradicionals.

12) Coordinar el procés històric de la música amb el procés evolutiu dels instruments de factura tradicional.

13) Estar al corrent de les diverses manifestacions, trobades i concerts que sobre instruments i grups tradicionals es realitzin i assistir-hi.

(94.294.058)